Kunsill
tal-Unjoni Ewropea

Brussell, 7 ta' Ġunju 2022
(OR. en)

9107/22

Fajl Interistituzzjonali:
2021/0421 (NLE)

SOC 266
EMPL 165
CLIMA 209
ECOFIN 430

ATTI LEĠISLATTIVI U STRUMENTI OĦRA

Suġġett:	RAKKOMANDAZZJONI TAL-KUNSILL dwar l-iżgurar ta' tranżizzjoni ġusta lejn in-newtralità klimatika

RAKKOMANDAZZJONI TAL-KUNSILL (UE) 2022/…

ta' …

dwar l-iżgurar ta' tranżizzjoni ġusta lejn in-newtralità klimatika

IL-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidra t-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 166(4), u l-Artikolu 292 flimkien mal-Artikolu 149 tiegħu.

Wara li kkunsidra l-proposta tal-Kummissjoni Ewropea,

Billi:

(1) L-emissjonijiet tal-gassijiet serra jeħtieġ li jitnaqqsu b'mod urġenti, b'mod partikolari sabiex titnaqqas iż-żieda fil-livell tal-baħar u l-probabbiltà ta' avvenimenti estremi tat-temp li diġà jaffettwaw lil kull reġjun madwar id-dinja[1] u sabiex jitnaqqsu l-kostijiet ekonomiċi u soċjali assoċjati mal-effetti tat-tisħin globali[2]. L-Unjoni u l-Istati Membri tagħha huma Partijiet għall-Ftehim ta' Pariġi adottat fil-15 ta' Diċembru 2015 taħt il-Konvenzjoni Qafas tan-Nazzjonijiet Uniti dwar it-Tibdil fil-Klima (UNFCCC) ("il-Ftehim ta' Pariġi")[3], li jorbot lill-Partijiet tiegħu sabiex iżommu ż-żieda fit-temperatura medja globali għal ferm anqas minn 2°C 'il fuq mil-livelli preindustrijali u sabiex isegwu sforzi sabiex jillimitaw iż-żieda fit-temperatura għal 1.5°C 'il fuq mil-livelli preindustrijali.

(2) It-tibdil fil-klima u d-degradazzjoni ambjentali jippreżentaw theddid serju li jeħtieġ azzjoni urġenti, kif affermat mill-ġdid reċentement fis-Sitt Rapport ta' Valutazzjoni tal-Grupp Intergovernattiv ta' Esperti dwar it-Tibdil fil-Klima (IPCC) fuq il-Bażi tax-Xjenza Fiżika. It-tbatija tal-bniedem u t-telf ekonomiku li jirriżultaw minn avvenimenti estremi aktar frekwenti relatati mal-klima, bħall-għargħar, il-mewġ tas-sħana, in-nixfiet u n-nirien fil-foresti, qegħdin isiru aktar komuni. Fl-Unjoni, dak it-telf diġà jammonta għal medja ta' aktar minn EUR 12-il biljun fis-sena[4].

---

1 IPCC, 2021: It-Tibdil fil-Klima 2021: Il-Bażi tax-Xjenza Fiżika. Kontribut tal-Grupp ta' Ħidma I għas-Sitt Rapport ta' Valutazzjoni tal-Grupp Intergovernattiv ta' Esperti dwar it-Tibdil fil-Klima.

2 Szewczyk, W., Feyen. L., Matei, A., Ciscar, J.C., Mulholland, E., Soria, A. (2020), Economic analysis of selected climate impacts, Publications Office of the European Union, Luxembourg, doi:10.2760/845605

3 ĠU L 282, 19.10.2016, p. 4.

4 Kummissjoni Ewropea (2021), PESETA IV study "Climate change impacts and adaptation in Europe", Ċentru Konġunt tar-Riċerka, Sevilla, http://ec.europa.eu/jrc/en/peseta-iv.

Dak it-telf jista' jilħaq EUR 175 biljun addizzjonali, li huwa 1.38 % tal-PDG tal-Unjoni, fis-sena jekk it-tisħin globali jilħaq 3 C 'il fuq mil-livelli preindustrijali, meta mqabbel ma' EUR 65 biljun għal 2°C u EUR 36 biljun fis-sena għal 1.5°C. Dan jagħmel ħsara sproporzjonata lil ċerti gruppi, b'mod partikolari persuni li diġà jinsabu f'sitwazzjonijiet vulnerabbli u reġjuni li diġà qed jiffaċċjaw sfidi.

(3) Il-komumikazzjoni tal-Kummissjoni tal-11 ta' Diċembru 2019 intitolata “Il-Patt Ekoloġiku Ewropew” (“il-Patt Ekoloġiku Ewropew”) jistabbilixxi l-istrateġija sabiex l-Unjoni ssir l-ewwel kontinent b'newtralità klimatika u jittrasforma l-Unjoni f'soċjetà sostenibbli, aktar ġusta u aktar prospera li tirrispetta l-limiti tal-pjaneta. Il-ħtieġa għal tranżizzjoni ġusta hija parti integrali mill-Patt Ekoloġiku Ewropew, li enfasizza li l-ebda persuna u l-ebda post ma jenħtieġ li jitħallew lura. Il-Liġi Ewropea dwar il-Klima[1] tistabbilixxi objettiv vinkolanti għall-Unjoni kollha ta' newtralità klimatika sal-2050 u mira intermedja vinkolanti ta' tnaqqis domestiku nett fl-emissjonijiet tal-gassijiet serra ta' mill-anqas 55 % sal-2030 meta mqabbla mal-livelli tal-1990. It-tmien Programm ta' Azzjoni Ambjentali sal-2030[2] għandu l-għan li jaċċellera t-tranżizzjoni ekoloġika lejn ekonomija ċirkolari newtrali għall-klima, sostenibbli, mhux tossika, effiċjenti fl-użu tar-riżorsi, ibbażata fuq l-enerġija rinnovabbli, reżiljenti u kompetittiva b'mod ġust, ekwu u inklużiv, u li jipproteġi, jirrestawra u jtejjeb l-istat tal-ambjent.

---

[1] Regolament (UE) 2021/1119 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-30 ta' Ġunju 2021 li jistabbilixxi l-qafas biex tinkiseb in-newtralità klimatika u li jemenda r-Regolamenti (KE) Nru 401/2009 u (UE) 2018/1999 ("il-Liġi Ewropea dwar il-Klima") (ĠU L 243, 9.7.2021, p. 1).

[2] Deċiżjoni (UE) 2022/591 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-6 ta' April 2022 dwar Programm Ġenerali ta' Azzjoni Ambjentali tal-Unjoni sal-2030 (ĠU L 114, 12.4.2022, p. 22)

(4) Fid-dawl tal-gwerra tal-aggressjoni tar-Russja kontra l-Ukrajna, il-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tat-18 ta' Mejju 2020 intitolata "il-Pjan REPowerEU" (il "Pjan REPowerEU"), f'konformità mad-Dikjarazzjoni ta' Versailles tal-10 u l-11 ta' Marzu 2022, jistabbilixxi miżuri biex titneħħa gradwalment id-dipendenza tal-Unjoni fuq il-fjuwils fossili mir-Russja billi jiġu diversifikati l-provvisti tal-gass u titnaqqas b'mod aktar rapidu d-dipendenza fuq il-fjuwils fossili, inkluż permezz tal-introduzzjoni ta' pompi solari, tar-riħ u tas-sħana, id-dekarbonizzazzjoni tal-industrija, u l-għoti ta' permessi aktar malajr ta' proġetti tal-enerġija rinnovabbli.

(5) It-trasformazzjoni għal ekonomija u għal soċjetà b'newtralità klimatika teħtieġ azzjoni ta' politika komprensiva u investiment sostanzjali f'ħafna oqsma, bħall-azzjoni klimatika, l-enerġija, it-trasport, l-ambjent, l-industrija, ir-riċerka u l-innovazzjoni.[1] Sabiex tintlaħaq il-mira vinkolanti fil-livell tal-Unjoni għall-2030, fl-14 ta' Lulju 2021 il-Kummissjoni ħarġet komunikazzjoni intitolata "'Lesti għall-mira ta' 55 ': nilħqu l-Mira Klimatika tal-UE għall-2030 fi triqitna lejn in-newtralità klimatika" kif ukoll għadd ta' proposti leġiżlattivi simili, ("il-pakkett "Lesti għall-mira ta' 55 "". Il-pakkett "Lesti għall-mira ta' 55 " jinkludi proposti biex tiġi aġġornata l-leġiżlazzjoni rilevanti, inkluż is-Sistema tal-UE għall-Iskambju ta' Kwoti tal-Emissjonijiet (EU ETS)[2] , id-Direttivi dwar it-tassazzjoni tal-enerġija, l-effiċjenza enerġetika u l-enerġija rinnovabbli, ir-Regolament dwar l-istandards ta' rendiment għall-emissjonijiet tas-CO_2 għall-karozzi u l-vannijiet, ir-Regolament dwar l-inklużjoni tal-emissjonijiet u l-assorbimenti tal-gassijiet serra mill-użu tal-art, it-tibdil fl-użu tal-art u l-forestrija, id-Direttiva dwar l-infrastruttura tal-fjuwils alternattivi, u r-Regolament dwar il-kondiviżjoni tal-isforzi (ESR) fir-rigward tas-setturi barra mill-EU ETS attwali, jiġifieri s-setturi tat-trasport u tal-binjiet.

---

1 Pereżempju fir-rigward tal-infrastruttura, l-Unjoni ser tkun teħtieġ madwar EUR 350 biljun f'investiment addizzjonali fis-sena matul dan id-deċennju sabiex tilħaq il-mira tagħha għat-tnaqqis tal-emissjonijiet sal-2030 fis-sistemi tal-enerġija biss, flimkien mal-EUR 130 biljun li huma meħtieġa għal għanijiet ambjentali oħrajn.

2 Proposta għal Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li temenda d-Direttiva 2003/87/KE li tistabbilixxi sistema għall-iskambju ta' kwoti ta' emissjonijiet ta' gassijiet serra ġewwa l-Unjoni, id-Deċiżjoni (UE) 2015/1814 dwar l-istabbiliment u l-funzjonament ta' riżerva tal-istabbiltà tas-suq għall-iskema ta' negozjar tal-emissjonijiet tal-gassijiet serra tal-Unjoni u r-Regolament (UE) 2015/757, COM(2021) 551 final

Huwa jinkludi proposti għal leġislazzjoni ġdida, b'mod partikolari sabiex jiġi appoġġat l-użu ta' fjuwils aktar nodfa fis-setturi tal-avjazzjoni u tat-trasport marittimu, kif ukoll sabiex jiġi stabbilit mekkaniżmu ta' aġġustament tal-karbonju fil-fruntieri u biex jiġi stabbilit Fond Soċjali għall-Klima, li huwa direttament relatat mal-introduzzjoni proposta ta' sistema għall-iskambju ta' kwoti tal-emissjonijiet għall-fjuwils użata fil-binjiet u fit-trasport bit-triq. Il-pakkett "Lesti għall-mira ta' 55 %", flimkien ma' miżuri meħuda fil-livell tal-Unjoni sabiex jiġu appoġġati u inċentivati l-investimenti pubbliċi u privati meħtieġa, huwa mmirat sabiex jgħin biex jiġi appoġġat u aċċellerat it-tkabbir ta' swieq ġodda, pereżempju għal fjuwils nodfa u vetturi b'emissjonijiet baxxi, u b'hekk jitnaqqsu l-kostijiet tat-tranżizzjoni sostenibbli kemm għan-negozji kif ukoll għaċ-ċittadini.

(6) Fil-laqgħa tiegħu tal-20 ta’ Ġunju 2019 il-Kunsill Ewropew impenja ruħu, fl-Aġenda Strateġika Ġdida 2019-2024” tiegħu, sabiex jiżgura tranżizzjoni ġusta lejn in-newtralità klimatika li hija inklużiva u li ma tħalli 'l ħadd lura. Fil-livell internazzjonali, l-Istati Membri approvaw l-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli tan-Nazzjonijiet Uniti u rratifikaw il-Ftehim ta' Pariġi, li jirreferu għall-ħtiġijiet ta' tranżizzjoni ġusta tal-forza tax-xogħol u l-ħolqien ta' xogħol deċenti u impjiegi ta' kwalità, kif ukoll il-ħtieġa li l-adattament u l-bini tal-kapaċità jkunu reattivi għal kwistjonijiet ta' ġeneru. Il-Linji Gwida tal- Organizzazzjoni Internazzjonali tax-Xogħol jipprovdu qafas ta' politika stabbilit fil-livell internazzjonali għal tranżizzjoni ġusta lejn ekonomiji u soċjetajiet ambjentalment sostenibbli għal kulħadd.[1] Barra minn hekk, 54 firmatarju (pajjiżi u sħab soċjali) approvaw id-“Dikjarazzjoni ta' Silesia dwar is-Solidarjetà u t-Tranżizzjoni Ġusta”[2], li ġiet adottata fl-24 Konferenza tal-Partijiet (COP) tal-UNFCCC f'Katowice, inkluż il-Kummissjoni, f'isem l-Unjoni, u 21 Stat Membru individwali. L-Unjoni u għaxar Stati Membri ffirmaw id-Dikjarazzjoni “Appoġġ tgħall-Kondizzjonijiet għal Tranżizzjoni Ġusta fuq livell Internazzjonali”, adottata fis-26 COP tal-UNFCCC fi Glasgow, b'impenn li tiġi inkluża informazzjoni dwar tranżizzjoni ġusta fir-Rapporti ta' Trasparenza Biennali fil-kuntest tar-rapportar dwar il-politiki u l-miżuri tagħhom sabiex jinkisbu l-Kontribuzzjonijiet Stabbiliti fil-livell Nazzjonali tagħhom.

[1] Il-linji gwida jiddefinixxu l-kunċett ta' tranżizzjoni ġusta u jitolbu lil dawk li jfasslu l-politika u lis-sħab soċjali jippromwovu tranżizzjoni ġusta fil-livell globali.
[2] Ara d-dokument ST 14545/2018 REV 1.

(7) Il-ġustizzja u s-solidarjetà huma prinċipji fundamentali tal-politiki tal-Unjoni lejn it-tranżizzjoni ekoloġika u rekwiżiti għall-appoġġ pubbliku wiesa' u sostnut tagħha. Il-Patt Ekoloġiku Ewropew jenfasizza li t-tranżizzjoni trid tkun ġusta u inklużiva, u trid tpoġġi lin-nies l-ewwel u tagħti attenzjoni partikolari għall-appoġġ ta' dawk ir-reġjuni, l-industriji, il-ħaddiema, l-unitajiet domestiċi u l-konsumaturi li ser jiffaċċjaw l-akbar sfidi. Barra minn hekk, il-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-14 ta' Jannar 2020, bit-titolu "Ewropa Soċjali b'Saħħitha għal Tranżizzjonijiet Ġusti" tenfasizza li l-implimentazzjoni tal-Patt Ekoloġiku Ewropew ser tagħti lill-Ewropa l-għodod sabiex tistinka għal aktar fir-rigward tal-konverġenza f'livelli ogħla, il-ġustizzja soċjali u l-prosperità kondiviża. Il-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tat-23 ta' Frar 2022 dwar ix-xogħol deċenti madwar id-dinja għal tranżizzjoni globali ġusta u rkupru sostenibbli tqiegħed il-promozzjoni ta' xogħol deċenti madwar id-dinja fil-qalba ta' tranżizzjoni ġusta u rkupru inklużiv, sostenibbli u reżiljenti mill-pandemija**.**

(8) Il-komumikazzjoni tal-Kummissjoni tal-4 ta' Marzu 2019 intitolata "Il-Pjan ta' Azzjoni tal-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali"[1] jenfasizza li l-unità, il-koordinazzjoni u s-solidarjetà huma meħtieġa biex nimxu 'l quddiem lejn deċennju aktar ekoloġiku u diġitali li fih l-Ewropej jistgħu jirnexxu. Huwa ppropona tliet miri ewlenin tal-UE għall-2030, jiġifieri: li mill-anqas 78 % tal-popolazzjoni ta' bejn l-20 u l-64 sena jenħtieġ li tkun f'impjieg sal-2030[2]; li mill-anqas 60 % tal-adulti kollha jenħtieġ li jipparteċipaw f'taħriġ kull sena[3]; u li n-numru ta' persuni f'riskju ta' faqar jew ta' esklużjoni soċjali jenħtieġ li jitnaqqas b'mill-anqas 15-il miljun sal-2030[4]. Dawk il-miri ewlenin tal-2030 intlaqgħu mill-mexxejja tal-Unjoni fid-Dikjarazzjoni ta' Porto tat-8 ta' Mejju 2021 fil-laqgħa informali tal-kapijiet ta' stat jew ta' gvern f'Porto fis-7-8 ta' Mejju 2021 u mill-Kunsill Ewropew fil-konklużjonijiet tiegħu tal-24-25 ta' Ġunju 2021.

---

[1] Il-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali, ipproklamat u ffirmat mill-Kunsill, mill-Parlament Ewropew u mill-Kummissjoni fis-Summit ta' Gothenburg f'Novembru 2017, huwa l-kumpass li jiggwida lill-Unjoni lejn Ewropa soċjali b'saħħitha.

[2] Sabiex jintlaħaq dan l-għan ġenerali, l-Ewropa trid tistinka sabiex tal-anqas tnaqqas bin-nofs id-differenza bejn il-ġeneri fl-impjiegi meta mqabbla mal-2019; sabiex tnaqqas is-sehem taż-żgħażagħ (ta' bejn il-15 u d-29 sena) barra mill-edukazzjoni, mill-impjieg jew mit-taħriġ (NEETs) għal 9 %; u sabiex iżżid il-provvista ta' edukazzjoni u kura bikrija formali tat-tfal (ECEC).

[3] B'mod partikolari, mill-anqas 80 % ta' dawk li għandhom bejn is-16 u l-74 sena jenħtieġ li jkollhom ħiliet diġitali bażiċi, u t-tluq bikri mill-iskola jenħtieġ li jkompli jitnaqqas filwaqt li l-parteċipazzjoni fl-edukazzjoni sekondarja tat-tieni livell jenħtieġ li tiżdied.

[4] Minn 15-il miljun persuna li għandhom jinħarġu mill-faqar jew mill-esklużjoni soċjali, mill-anqas 5 miljuni jenħtieġ li jkunu tfal.

(9) Permezz tal-istabbiliment ta' politiki ta' akkumpanjament xierqa[1], it-tranżizzjoni ekoloġika tista', b'mod aggregat, toħloq madwar miljun impjieg ta' kwalità addizzjonali[2] fl-Unjoni sal-2030 u 2 miljuni sal-2050[3], f'setturi bħal dawk tal-kostruzzjoni, teknoloġiji tal-informazzjoni u tal-komunikazzjoni ("ICT") jew tal-enerġija rinnovabbli, filwaqt li jittaffa t-tnaqqis fit-tul ta' impjiegi li jirrikjedu ħiliet medji bħala riżultat tal-awtomatizzazzjoni u d-diġitalizzazzjoni. Madankollu, f'xenarju pessimistiku, l-impatti tat-tranżizzjoni ekoloġika lejn in-newtralità klimatika jekk mhux appoġġati minn taħlita adegwata ta' politika jistgħu jimplikaw telf ta' impjiegi u tal-PDG sa 0.39 % fl-Unjoni, u telf ta' impjiegi sa 0.26 %[4].

---

1 Komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-14 ta' Lulju 2021 intitolata "Lesti għall-mira ta' 55 %": nilħqu l-Mira Klimatika tal-UE għall-2030 fi triqitna lejn in-newtralità klimatika".

2 Dokument ta' Ħidma tal-Persunal tal-Kummissjoni, Il-Valutazzjoni tal-Impatt li takkumpanja l-Komunikazzjoni "Inżidu l-ambizzjoni klimatika tal-Ewropa għall-2030 - Ninvestu f'futur newtrali għall-klima għall-benefiċċju tal-poplu tagħna", SWD(2020) 176 final. Projezzjonijiet ibbażati fuq E-QUEST bl-użu ta' xenarju ta' "tassazzjoni aktar baxxa ta' ħaddiema b'livell baxx ta' ħiliet".

3 Kummissjoni Ewropea (2019), "Sustainable growth for all: choices for the future of Social Europe, Employment and Social Developments in Europe 2019", 4 ta' Lulju 2019. Abbażi tal-analiżi fil-fond li takkumpanja l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni COM(2018) 773.

4 SWD(2020) 176 final.

(10) L-impatti tat-tranżizzjoni ekoloġika fuq in-negozju u l-impjiegi ser ivarjaw skont is-settur, il-professjoni, ir-reġjun u l-pajjiż, u dan jimplika bidliet fl-impjiegi fi ħdan is-setturi u l-ekosistemi industrijali, kif ukoll riallokazzjonijiet kbar tax-xogħol bejniethom[1]. Ir-ristrutturar u l-aġġustament fil-kumpaniji, fis-setturi u fl-ekosistemi kkonċernati jeħtieġu l-iżvilupp ta' mudelli ġodda ta' negozju u riallokazzjonijiet kbar tax-xogħol fis-setturi u fir-reġjuni kollha. Pereżempju, it-telf tal-impjiegi huwa mistenni f'xi attivitajiet ta' estrazzjoni jew fil-produzzjoni tal-enerġija bbażata fuq il-fjuwils fossili, kif ukoll f'partijiet tas-settur tal-karozzi. Min-naħa l-oħra, huma mistennija opportunitajiet ġodda ta' impjiegi f'attivitajiet ta' żamma tal-valur ċirkolari u fil-produzzjoni sostenibbli tat-trasport u l-enerġija. Għalhekk, l-Istati Membri jenħtieġ li jsegwu approċċi granulari, b'enfasi fuq ir-reġjuni u l-ekosistemi individwali kkonċernati, f'kollaborazzjoni mas-sħab soċjali u/jew mal-awtoritajiet u l-partijiet ikkonċernati lokali u reġjonali.

[1] SWD(2020) 176 final.

(11) Bil-ħolqien ta' opportunitajiet ta' xogħol ta' kwalità għal kulħadd flimkien ma' miżuri meħuda sabiex jittaffa u jiġi evitat il-faqar enerġetiku u tat-trasport, it-tranżizzjoni ekoloġika tista' tikkontribwixxi sabiex jiżdied l-introjtu u jitnaqqsu l-inugwaljanzi u l-faqar b'mod ġenerali[1]. B'hekk tista' tgħin sabiex jiġu indirizzati l-inugwaljanzi soċjoekonomiċi u l-esklużjoni soċjali li kienu jeżistu qabel, ittejjeb is-saħħa u l-benesseri, u tippromwovi l-ugwaljanza, inkluż l-ugwaljanza bejn il-ġeneri. Jenħtieġ li tingħata attenzjoni partikolari lil ċerti gruppi tal-popolazzjoni, b'mod partikolari dawk li huma diġà f'sitwazzjonijiet vulnerabbli. B'mod partikolari dawn jinkludu unitajiet domestiċi b'introjtu baxx u medju baxx, li jonfqu sehem għoli mill-introjtu tagħhom fuq servizzi essenzjali bħall-enerġija, it-trasport u l-akkomodazzjoni, kif ukoll intrapriżi mikro, żgħar u ta' daqs medju. Ir-riżultati tal-immudellar juru li l-kwistjoni ta' jekk it-taxxi ambjentali humiex progressivi jew rigressivi ser tiddependi l-aktar fuq it-tfassil tal-istrument, inkluż, pereżempju, il-punt sa fejn it-tnaqqis fit-taxxa fuq l-introjtu jew għażliet oħra għar-riċiklaġġ tal-introjtu huma mmirati lejn persuni b'introjtu baxx[2].

---

1 Kummissjoni Ewropea (2019), "Sustainable growth for all: choices for the future of Social Europe, Employment and Social Developments in Europe 2019", Kapitolu 5, 4 ta' Lulju 2019, u Kummissjoni Ewropea (2020), "Leaving no one behind and striving for more: fairness and solidarity in the European social market economy", Employment and Social Developments in Europe 2020", Kapitolu 4.2.2, 15 ta' Settembru 2020. Il-faqar ġenerali f'dan il-kuntest jitkejjel bl-użu tal-indikatur miftiehem għar-rata tar-riskju ta' faqar, f'konformità mal-indikaturi tat-Tabella ta' Valutazzjoni Soċjali u l-mira ewlenija tal-2030 relatata skont il-Pjan ta' Azzjoni tal-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali.

2 IEEP (2021), Green taxation and other economic instruments: internalising environmental costs to make the polluter pay.

(12) L-attivitajiet ta' żamma tal-valur ċirkolari, inkluż il-mudelli tan-negozju ta' tiswija, użu mill-ġdid, manifattura mill-ġdid u servitizzazzjoni, jistgħu jrawmu aċċess affordabbli u sostenibbli għall-prodotti u s-servizzi. Dawn jiġġeneraw ukoll impjiegi u opportunitajiet f'diversi livelli ta' ħiliet, inkluż għan-nisa, għall-persuni b'diżabilità u għall-gruppi f'sitwazzjonijiet vulnerabbli, permezz ta' entitajiet tal-ekonomija soċjali attivi f'dawk l-oqsma. Billi jippromwovu ċ-ċirkolarità tal-prodotti, inaqqsu bil-kbir l-emissjonijiet tal-karbonju, filwaqt li l-impjiegi maħluqa huma qrib il-prodotti li jeħtieġ li jinżammu, jiġu rinnovati jew kondiviżi.

(13) Skont l-aħħar data disponibbli f-statistika tal-UE dwar l-introjtu u l-kondizzjonijiet tal-għajxien għall-2019/2020, il-faqar enerġetiku affettwa lil madwar 8 % tal-popolazzjoni tal-Unjoni, jiġifieri aktar minn 35 miljun persuna, li ma setgħux iżommu djarhom sħan b'mod adegwat, b'differenzi sinifikanti bejn l-Istati Membri u bejn il-kategoriji tal-introjtu[1]. B'mod ġenerali, l-Osservatorju tal-Faqar Enerġetiku jistma, abbażi ta' taħlita ta' indikaturi, li aktar minn 50 miljun unità domestika fl-Unjoni jesperjenzaw faqar enerġetiku[2]. Il-faqar enerġetiku, li jirriżulta minn taħlita ta' introjtu baxx, sehem għoli mill-introjtu disponibbli li jintefaq fuq l-enerġija u effiċjenza enerġetika baxxa, ilu sfida ewlenija għall-Unjoni għal xi żmien. Barra minn hekk, ir-riskju tal-faqar enerġetiku jiżdied bi prezzijiet tal-enerġija għoljin u volatili, li huma xprunati minn għadd ta' fatturi inkluż dawk relatati mal-kuntest tal-gwerra tal-aggressjoni tar-Russja kontra l-Ukrajna u r-rispons ta' politika sussegwenti tal-Unjoni. Din il-forma ta' faqar taffettwa mhux biss lill-unitajiet domestiċi b'introjtu baxx, iżda wkoll lill-unitajiet domestiċi b'introjtu medju baxx f'ħafna Stati Membri.

[1] Barra minn hekk, sa 6.2 % tal-persuni li jgħixu fl-Unjoni, jiġifieri aktar minn 27 miljun persuna, għandhom arretrati fil-ħlas tal-kontijiet tal-utilitajiet tagħhom.

[2] Kummissjoni Ewropea, EPOV Annual Report: Addressing Energy Poverty in the European Union: State of Play and Action, 2019, p. 6.

L-unitajiet domestiċi bi ħtiġijiet tal-enerġija ogħla mill-medja, li jinkludu familji bit-tfal, inkluż dawk immexxija minn ġenituri waħedhom, persuni b'diżabilità, u persuni akbar fl-età, huma wkoll aktar suxxettibbli għall-faqar enerġetiku[1] u għall-effetti tiegħu. In-nisa, u b'mod partikolari dawk li huma ġenituri waħedhom u n-nisa akbar fl-età[2], huma wkoll affettwati b'mod partikolari mill-faqar enerġetiku. Minbarra l-faqar enerġetiku, il-kunċett ta' faqar fit-trasport qiegħed jiġi rikonoxxut dejjem aktar fejn għal ċerti kategoriji tal-popolazzjoni ma huwiex possibbli li jinkiseb livell ta' servizzi tat-trasport li huwa soċjalment u materjalment meħtieġ. Mingħajr il-miżuri ta' akkumpanjament xierqa sabiex itaffu u jipprevjenu l-faqar enerġetiku u fit-trasport, dawk il-forom ta’ faqar huma fir-riskju li jaggravaw b'mod partikolari minħabba l-internalizzazzjoni tal-kostijiet tal-emissjonijiet fil-formazzjoni tal-prezzijiet jew minħabba l-kostijiet tal-adattament lejn alternattivi b'effiċjenza ogħla u b'emissjonijiet aktar baxxi.

---

1 Ara r-rapport tal-workshop dwar "Il-Faqar Enerġetiku", organizzat fid-9 ta' Novembru 2016 għall-Kumitat tal-PE dwar l-Industrija, ir-Riċerka u l-Enerġija (ITRE).

2 Ara Gender perspective on access to energy in the EU (europa.eu), Gender and energy| European Institute for Gender Equality (europa.eu), GFE-Gender-Issues-Note-Session-6.2.pdf (oecd.org).

(14) Il-prinċipji tal-ġustizzja soċjali, il-koeżjoni u s-solidarjetà huma integrati bis-sħiħ fit-tfassil tal-oqfsa rilevanti dwar il-klima, l-enerġija u l-ambjent fil-livell tal-Unjoni, inkluż permezz tal-"prinċipju ta' min iniġġes iħallas" u l-kondiviżjoni tal-isforzi bejn l-Istati Membri kif ukoll f'xi ridistribuzzjoni tal-kwoti tal-EU ETS għall-finijiet ta' solidarjetà, ta' tkabbir u ta' interkonnessjonijiet fl-Unjoni u l-użu tagħhom għall-Fond għall-Modernizzazzjoni li jikkontribwixxi għall-ħtiġijiet sinifikanti ta' investiment tal-Istati Membri b'introjtu aktar baxx sabiex jimmodernizzaw is-sistemi tal-enerġija tagħhom. Barra minn hekk, il-qafas tal-leġiżlazzjoni tal-Unjoni dwar l-enerġija jipprovdi lill-Istati Membri b'għodod sabiex jiżguraw il-protezzjoni ta' klijenti domestiċi foqra fl-enerġija u vulnerabbli filwaqt li jevitaw distorsjonijiet tas-suq. Filwaqt li dawk l-għodod jgħinu fl-iffaċilitar tat-tranżizzjoni ekoloġika, huma maħsuba sabiex jipprovdu l-mezzi sabiex tiġi żgurata l-protezzjoni meħtieġa b'mod aktar ġenerali, kif muri pereżempju mill-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tat-13 ta' Ottubru 2021 bit-titolu "L-indirizzar tal-prezzijiet tal-enerġija: sett ta' għodod għall-azzjoni u l-appoġġ" u l-Pjan REPowerEU.

(15) L-Istati Membri għandhom firxa ta' għodod għad-dispożizzjoni tagħhom sabiex jiddeskrivu u jikkoordinaw l-azzjonijiet tagħhom għal tranżizzjoni ġusta. Il-pjanijiet nazzjonali għall-enerġija u l-klima (NECPs) li jitħejjew f'konformità mar-Regolament (UE) Nru 2018/1999 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[1] jenħtieġ li jivvalutaw in-numru ta' unitajiet domestiċi fil-faqar enerġetiku u jiddeskrivu l-miżuri meħtieġa sabiex jiġu indirizzati l-implikazzjonijiet soċjali u territorjali tat-tranżizzjoni enerġetika. Il-Pjanijiet ta' Tranżizzjoni Territorjali Ġusta (TJTPs) li jitħejjew f'konformità mar-Regolament (UE) Nru 2021/1056 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[2] jenħtieġ li jidentifikaw it-territorji eliġibbli għall-appoġġ taħt il-Fond għal Tranżizzjoni Ġusta sal-2027. Iffinanzjat minn NextGenerationEU, il-pjanijiet ta' rkupru u reżiljenza (RRPs) nazzjonali li jitħejjew f'konformità mar-Regolament (UE) Nru 2021/241 tal-Parlamant Ewropew u tal-Kunsill[3] jistabbilixxu riformi u investimenti sabiex irawmu t-tranżizzjoni ekoloġika, it-tkabbir inklużiv, il-koeżjoni soċjali u territorjali, ir-reżiljenza u l-prospetti għall-ġenerazzjoni li jmiss, b'orizzont ta' implimentazzjoni sal-2026. Xi azzjonijiet għal tranżizzjoni ġusta huma implimentati wkoll fil-kuntest ta' programmi u inizjattivi oħra, b'mod partikolari l-fondi tal-politika ta' Koeżjoni.

---

1 Regolament (UE) 2018/1999 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Diċembru 2018 dwar il-Governanza tal-Unjoni tal-Enerġija u tal-Azzjoni Klimatika, li jemenda r-Regolamenti (KE) Nru 663/2009 u (KE) Nru 715/2009 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, id-Direttivi 94/22/KE, 98/70/KE, 2009/31/KE, 2009/73/KE, 2010/31/UE, 2012/27/UE u 2013/30/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, id-Direttivi tal-Kunsill 2009/119/KE u (UE) 2015/652 u li jħassar ir-Regolament (UE) Nru 525/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (Test b'rilevanza għaż-ŻEE) (ĠU L 328, 21.12.2018, p. 1).

2 Regolament (UE) 2021/1056 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-24 ta' Ġunju 2021 li jistabbilixxi l-Fond għal Tranżizzjoni Ġusta (ĠU L 231, 30.6.2021, p. 1).

3 Regolament (UE) 2021/241 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-12 ta’ Frar 2021 li jistabbilixxi l-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza (ĠU L 057 18.2.2021, p. 17).

(16) Filwaqt li tibni b'mod partikolari fuq il-prinċipji u l-politiki tal-Patt Ekoloġiku Ewropew u fuq il-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali, hemm lok sabiex jittejjeb it-tfassil tal-politiki b'mod komprensiv u trasversali, u sabiex tiġi żgurata l-koerenza tal-isforzi ta' nfiq, fil-livelli tal-Unjoni u nazzjonali. Fil-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tas-17 ta' Settembru 2020 bit-titolu "Valutazzjoni madwar l-UE kollha tal-Pjanijiet Nazzjonali għall-Enerġija u l-Klima - Immexxu 'l quddiem it-tranżizzjoni ekoloġika u nippromwovu l-irkupru ekonomiku permezz ta' ppjanar integrat tal-enerġija u tal-klima", il-Kummissjoni, filwaqt li rrikonoxxiet li n-NECP's finali jipprovdu xi indikaturi u politiki dwar il-faqar enerġetiku, ikkonkludiet li mhux dejjem jipprovdu prijoritizzazzjoni ċara tal-ħtiġijiet ta' finanzjament għal tranżizzjoni ġusta, u lanqas għat-tiġdid u t-titjib tal-ħiliet jew għall-appoġġ ta' aġġustamenti fis-suq tax-xogħol. It-TJTPs jenħtieġ li jiffokaw fuq territorji magħżula u għalhekk ma humiex mistennija li jistabbilixxu strateġija u politiki ġenerali għal tranżizzjoni ġusta fil-livell nazzjonali. Filwaqt li r-riformi u l-investimenti li jappoġġaw u li jgħinu jiffinanzjaw huma mfassla sabiex jipprovdu impatt dejjiemi, kemm it-TJTPs kif ukoll l-RRPs huma limitati fiż-żmien.

(17) Tranżizzjoni ġusta lejn in-newtralità klimatika fl-Unjoni sal-2050 ser tiżgura li ħadd ma jitħalla lura, b'mod partikolari l-ħaddiema u l-unitajiet domestiċi l-aktar affettwati mit-tranżizzjoni ekoloġika, u dawk li diġà jinsabu f'sitwazzjonijiet vulnerabbli. Għal dak il-għan, kif stabbilit f'din ir-Rakkomandazzjoni, l-Istati Membri jenħtieġ li jistabbilixxu pakketti ta' politika komprensivi[1], isaħħu l-elementi trasversali li jippromwovu tranżizzjoni ekoloġika ġusta, u jagħmlu l-aħjar użu mill-finanzjament pubbliku u privat. Il-pakketti ta' politika jenħtieġ li jqisu lin-nies u l-unitajiet domestiċi li huma l-aktar affettwati mit-tranżizzjoni ekoloġika, b'mod partikolari mit-telf ta' impjiegi iżda wkoll mit-tibdil fil-kundizzjonijiet tax-xogħol u/jew rekwiżiti ġodda ta' kompiti fuq ix-xogħol, kif ukoll dawk soġġetti għal impatti negattivi fuq l-introjtu disponibbli, in-nefqa, u l-aċċess għal servizzi essenzjali. Bħala parti mill-aktar gruppi affettwati, il-pakketti ta' politika jenħtieġ li, b'mod partikolari, iżda mhux biss, iqisu lin-nies u lill-unitajiet domestiċi f'sitwazzjonijiet vulnerabbli, b'mod partikolari n-nies l-aktar imbiegħda mis-suq tax-xogħol, pereżempju minħabba l-ħiliet tagħhom, il-kundizzjonijiet territorjali tas-suq tax-xogħol, jew karatteristiċi oħrajn, bħas-sess, l-oriġini razzjali jew etnika, ir-reliġjon jew it-twemmin, id-diżabilità, l-età jew l-orjentazzjoni sesswali. Barra minn hekk, in-nies u l-unitajiet domestiċi f'sitwazzjonijiet vulnerabbli jistgħu jinkludu lil dawk li jgħixu fil-faqar jew li jinsabu f'riskju ta' faqar u/jew faqar enerġetiku, li jiffaċċjaw ostakli għall-mobbiltà, jew piż żejjed tal-kostijiet tal-akkomodazzjoni, inkluż unitajiet domestiċi mmexxija minn ġenituri waħedhom, li aktar ta' spiss ikunu nisa milli rġiel. Il-pakketti ta' politika jenħtieġ li jiġu adattati għaċ-ċirkostanzi lokali, filwaqt li jitqiesu l-ħtiġijiet tal-partijiet l-aktar vulnerabbli u remoti tal-Unjoni, inkluż ir-reġjuni u l-gżejjer ultraperiferiċi.

---

1 B'mod partikolari l-Istrateġiji Annwali għat-Tkabbir Sostenibbli (ASGS) tal-2021 u tal-2022, ir-rakkomandazzjonijiet taż-Żona tal-Euro tal-2021, u r-Rakkomandazzjonijiet Speċifiċi għall-Pajjiż.

(18) L-appoġġ attiv għal impjieg ta' kwalità jenħtieġ li jiffoka fuq l-għoti ta' għajnuna lill-ħaddiema, lil dawk li qegħdin ifittxu impjieg, lil persuni li ma humiex impjegati, u li ma humiex jirċievu edukazzjoni jew taħriġ (NEETs) u lil dawk li jaħdmu għal rashom l-aktar affettwati mit-tranżizzjoni ekoloġika. B'mod partikolari, persuni sottorappreżentati bħan-nisa, il-ħaddiema b'livell baxx ta' ħiliet, il-persuni b'diżabilità, il-persuni akbar fl-età jew il-persuni b'kapaċitajiet komparattivament baxxi sabiex jadattaw għall-bidliet fis-suq tax-xogħol jeħtieġu appoġġ sabiex itejbu l-impjegabbiltà tagħhom u sabiex isibu impjieg, f'konformità mar-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni (UE) 2021/402[1]. Filwaqt li jibnu fuq gwida ta' politika preċedenti, b'mod partikolari dik ir-Rakkomandazzjoni u d-Deċiżjonijiet tal-Kunsill (UE) 2020/1512[2] u (UE) 2021/1868[3], il-pakketti ta' politika jenħtieġ li għalhekk jinkludu miżuri mfassla sabiex jappoġġaw inċentivi għar-reklutaġġ u t-tranżizzjoni, appoġġ għall-intraprenditorija, b'mod partikolari għan-nisa jew għall-persuni b'diżabilità, u miżuri għall-ħolqien ta' impjiegi ta' kwalità, b'mod partikolari għall-intrapriżi mikro, żgħar u ta' daqs medju u fit-territorji l-aktar affettwati. Tali miżuri, flimkien ma' appoġġ adegwat tal-Unjoni, jistgħu wkoll ikunu strumentali biex jiġu indirizzati l-isfidi għas-suq tax-xogħol, bħal dawk li jirriżultaw mill-influss ta' refuġjati Ukreni b'mod partikolari fl-Istati Membri l-aktar affettwati. Dawn jenħtieġ li jrawmu wkoll l-implimentazzjoni u l-infurzar effettivi tar-regoli eżistenti dwar il-kundizzjonijiet tax-xogħol u l-appoġġ għal ristrutturar soċjalment responsabbli f'konformità mar-regoli u l-istandards eżistenti. Is-sħab soċjali għandhom rwol vitali x'jaqdu sabiex jikkontribwixxu għall-indirizzar, permezz tad-djalogu, tal-konsegwenzi soċjali u tal-impjiegi tal-isfidi tat-tranżizzjoni ekoloġika.

---

1 Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni (UE) 2021/402 tal-4 ta' Marzu 2021 dwar appoġġ attiv effettiv għall-impjiegi wara l-kriżi tal-COVID-19 (EASE) (ĠU L 80, 8.3.2021, p. 1).

2 Id-Deċiżjoni tal-Kunsill (UE) 2020/1512 tat-13 ta' Ottubru 2020 dwar il-linji gwida għall-politiki dwar l-impjiegi tal-Istati Membri (ĠU L 344, 19.10.2020, p. 22).

3 Id-Deċiżjoni tal-Kunsill (UE) 2021/1868 tal-15 ta' Ottubru 2021 dwar il-linji gwida għall-politiki dwar l-impjiegi tal-Istati Membri (ĠU L 379, 26.10.2021, p. 1).

(19) L-aċċess għal edukazzjoni, taħriġ u tagħlim tul il-ħajja ta' kwalità u inklużivi għal kulħadd huwa essenzjali sabiex jiġi żgurat li l-forza tax-xogħol ikollha l-ħiliet meħtieġa sabiex twettaq it-tranżizzjoni ekoloġika. L-aspetti ta' tranżizzjoni ġusta jenħtieġ li għalhekk jiġu integrati fl-iżvilupp u fl-implimentazzjoni tal-istrateġiji nazzjonali għall-ħiliet, filwaqt li jitqiesu l-proposti magħmula mill-Kummissjoni fl-"Aġenda Ewropea għall-Ħiliet"[1] u "l-"Istrateġija Industrijali l-Ġdida aġġornata")[2] Is-sħubijiet għall-ħiliet skont il-Patt għall-Ħiliet ser ikunu wkoll lieva importanti. L-għarfien u t-tbassir aġġornati dwar is-suq tax-xogħol u l-ħiliet, inkluż fil-livelli reġjonali, settorjali u okkupazzjonali, jippermettu l-identifikazzjoni u t-tbassir tal-ħtiġijiet rilevanti ta' ħiliet speċifiċi għall-okkupazzjoni u trasversali, inkluż bħala bażi għall-adattament tal-kurrikuli sabiex jiġu ssodisfati l-ħtiġijiet ta' ħiliet għat-tranżizzjoni ekoloġika. L-edukazzjoni u taħriġ vokazzjonali jenħtieġ li jgħammru liż-żgħażagħ u lill-adulti b'fokus partikolari fuq in-nisa u l-ħaddiema b'livell baxx ta' ħiliet, bil-ħiliet meħtieġa sabiex jirnexxu fit-tranżizzjoni ekoloġika, f'konformità mar-Rakkomandazzjoni tal-Kunsill 2020/C 417/01[3].

---

1 Komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-1 ta' Lulju 2020 intitolata "Aġenda għall-Ħiliet għall-Ewropa għall-kompetittività sostenibbli, il-ġustizzja soċjali u r-reżiljenza".

2 Komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-5 ta' Mejju 2021 intitolata "Aġġornament tal-Istrateġija Industrijali l-Ġdida tal-2020: Nibnu Suq Uniku aktar b'saħħtu għall-irkupru tal-Ewropa"

3 Rakkomandazzjoni tal-Kunsill 2020/C 417/01 tal-24 ta' Novembru 2020 dwar l-edukazzjoni u t-taħriġ vokazzjonali (VET) għall-kompetittività sostenibbli, il-ġustizzja soċjali u r-reżiljenza (ĠU C 417, 2.12.2020, p. 1).

L-apprendistati u t-traineeships imħallsa, inkluż komponenti ta' taħriġ b'saħħithom, b'mod partikolari għaż-żgħażagħ, jikkontribwixxu għat-tranżizzjonijiet fis-suq tax-xogħol, b'mod partikolari lejn attivitajiet li jikkontribwixxu għall-objettivi klimatiċi u ambjentali, u setturi li jiffaċċjaw nuqqasijiet partikolari ta' ħiliet. Iż-żieda fil-parteċipazzjoni tal-adulti fit-tagħlim tul il-ħajja jenħtieġ li tiġi promossa sabiex jiġu ssodisfati l-ħtiġijiet ta' tiġdid u titjib tal-ħiliet, *fost l-oħrajn*, billi l-individwi jingħataw is-setgħa li jfittxu taħriġ li jkun imfassal għall-ħtiġijiet tagħhom u, fejn xieraq, permezz ta' korsijiet qosra u b'assigurazzjoni tal-kwalità dwar il-ħiliet għat-tranżizzjoni ekoloġika, filwaqt li jitqies ir-Rakkomandazzjoni tal-Kunsill (UE) 2022/…[1+] li għandu l-għan li jagħmilha aktar faċli sabiex jiġu vvalutati u rikonoxxuti l-eżiti ta' tali korsijiet.

---

[1] Rakkomandazzjoni tal-Kunsill (UE) 2022/... ta' ... dwar Approċċ Ewropew għall-mikrokredenzjali għall-apprendiment tul il-ħajja u għall-impjegabbiltà (ĠU ...).

[+] ĠU: Jekk jogħġbok daħħal fit-test in-numru tar-Rakkomandazzjoni li tinsab fid-dokument ST 9237/22 u daħħal in-numru, id-data u r-referenza tal-ĠU ta' dik ir-Rakkomandazzjoni fin-nota ta' qiegħ il-paġna.

(20) Il-kompożizzjoni tas-sistemi ta' benefiċċji fiskali u tas-sistemi ta' protezzjoni soċjali jenħtieġ li tiġi eżaminata skont il-ħtiġijiet speċifiċi li jirriżultaw mit-tranżizzjoni ekoloġika, filwaqt ssir riflessjoni wkoll dwar il-"prinċipju ta' min iniġġes iħallas" u l-ħtieġa li l-politiki ta' akkumpanjament ma jintroduċux sussidji għall-konsum tal-fjuwils fossili, ma jorbtux lill-konsumaturi ma' teknoloġija speċifika, ma jnaqqsux l-inċentivi għar-rinnovazzjonijiet tal-binjiet u għas-sostituzzjonijiet tas-sistema tal-enerġija termali u ma jmaqqsux l-inċentivi fil-miżuri ġenerali għall-effiċjenza enerġetika. Taħlita ta' diversi politiki tista' tappoġġa l-aktar unitajiet domestiċi u ħaddiema vulnerabbli l-aktar affettwati mit-tranżizzjoni ekoloġika. Skont is-sitwazzjoni nazzjonali u individwali, din tista', pereżempju, tinvolvi t-trasferiment tat-tassazzjoni lil hinn mix-xogħol u lejn objettivi klimatiċi u ambjentali kif previst fil-proposta għal reviżjoni tad-Direttiva dwar it-Tassazzjoni fuq l-Enerġija[1], rieżami tal-iskemi tal-qgħad u/jew appoġġ temporanju u mmirat permezz ta' introjtu dirett, fejn meħtieġ. Is-sistemi ta' protezzjoni soċjali, inkluż politiki ta' inklużjoni soċjali, jistgħu jiġu rieżaminati u, fejn applikabbli, adattati fid-dawl tat-tranżizzjoni ekoloġika, b'mod partikolari sabiex jipprovdu sigurtà tal-introjtu, speċjalment matul tranżizzjonijiet minn impjieg għal ieħor, u sabiex jipprovdu servizzi soċjali, tas-saħħa u tal-kura adegwati permezz ta' infrastruttura soċjali adegwata, speċjalment fit-territorji l-aktar affettwati, pereżempju żoni rurali u remoti, bħar-reġjuni ultraperiferiċi, sabiex tiġi evitata l-esklużjoni soċjali, u jiġu indirizzati r-riskji għas-saħħa. Sabiex tiġi evitata u miġġielda l-esklużjoni soċjali tat-tfal, l-investimenti fl-infrastruttura soċjali għat-tfal ikollhom l-għan li jiżguraw l-aċċess għal servizzi ewlenin għat-tfal fil-bżonn, kif stabbilit fir-Rakkomandazzjoni tal-Kunsill (UE) 2021/1004[2].

---

1 Il-Proposta għal Direttiva tal-Kunsill li tirriforma l-istruttura tal-Unjoni dwar tassazzjoni fuq prodotti tal-enerġija u l-elettriku (riformulazzjoni), COM(2021) 563 final, tipprevedi tali bidla fit-tassazzjoni ta' prodotti tal-enerġija u l-elettriku lejn objettivi klimatiċi u ambjenta.

2 Rakkomandazzjoni tal-Kunsill (UE) 2021/1004 tal-14 ta' Ġunju 2021 li tistabbilixxi Garanzija Ewropea għat-Tfal (ĠU L 223, 22.6.2021, p. 14).

(21) Sabiex tinbena reżiljenza fiżika u finanzjarja għall-impatti irriversibbli tat-tibdil fil-klima b'mod inklużiv, jeħtieġ li jiġu promossi s-sensibilizzazzjoni dwar ir-riskju, it-tnaqqis tar-riskju u s-soluzzjonijiet ta' trasferiment tar-riskju, b'mod partikolari billi tiżdied id-disponibbiltà ta' soluzzjonijiet tal-assigurazzjoni u billi jsir investiment fil-ġestjoni tar-riskju ta' diżastri u fl-adattament għat-tnaqqis tal-impatti fiżiċi tat-tibdil fil-klima, biex b'hekk jitnaqqas it-telf kif ukoll id-distakk fil-protezzjoni tal-klima, filwaqt li jitqiesu l-intrapriżi mikro, żgħar u ta' daqs medju, kif ukoll żoni rurali u remoti, bħar-reġjuni u l-gżejjer ultraperiferiċi. Il-ġestjoni tar-riskju ta' diżastri, inkluż is-sistemi ta' protezzjoni ċivili fil-livell nazzjonali u dak tal-Unjoni, jenħtieġ li tissaħħaħ sabiex jiġu evitati x-xokkijiet relatati mal-klima kif ukoll ikun hemm tħejjija u rispons aħjar għalihom.

(22) Kulħadd għandu d-dritt ta' aċċess għal servizzi essenzjali ta' kwalità tajba, inkluż l-enerġija, it-trasport, l-ilma, is-sanità, is-servizzi finanzjarji u l-komunikazzjonijiet diġitali, u l-appoġġ għal aċċess ugwali għal tali servizzi jenħtieġ li jkun disponibbli għal dawk fil-bżonn[1]. Barra minn hekk, jenħtieġ li jiġu pprovduti l-aċċess għal akkomodazzjoni soċjali jew għal assistenza għall-akkomodazzjoni ta' kwalità tajba għal dawk fil-bżonn[2]. L-unitajiet domestiċi b'introjtu baxx u medju, il-klijenti vulnerabbli, inkluż l-utenti finali, il-persuni li qegħdin jiffaċċjaw jew li huma fil-faqar enerġetiku, u l-persuni li jgħixu f'akkomodazzjoni soċjali, jistgħu jibbenefikaw mill-applikazzjoni tal-prinċipju "l-effiċjenza enerġetika tiġi l-ewwel". Minbarra l-protezzjoni u l-għoti tas-setgħa lill-konsumaturi tal-enerġija, huma meħtieġa miżuri speċifiċi biex jiġu evitati u indirizzati l-kawżi ewlenin tal-faqar enerġetiku, b'mod partikolari billi jiġu promossi investimenti mmirati lejn titjib fl-effiċjenza enerġetika, b'mod partikolari fis-settur tal-akkomodazzjoni soċjali. L-aġġornamenti proposti tad-Direttiva dwar l-Effiċjenza Enerġetika[3] u d-Direttiva dwar ir-Rendiment tal-Bini fl-Użu tal-Enerġija[4] għandhom ukoll l-għan li jindirizzaw l-ostakli mhux ekonomiċi ewlenin għar-rinnovazzjoni bħall-inċentivi maqsuma, inkluż il-konfigurazzjonijiet bejn is-sidien u l-kerrejja, u l-istrutturi ta' sjieda konġunta. F'dan il-kuntest, jenħtieġ li tingħata attenzjoni speċifika lin-nisa u lil gruppi partikolari li jinsabu f'riskju akbar li jiġu affettwati mill-faqar enerġetiku, bħall-persuni b'diżabilità, il-ġenituri waħedhom, l-anzjani, it-tfal, u l-persuni ta' sfond razzjali jew etniku minoritarju.

---

1 "Il-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali", ipproklamat solennement mill-Parlament Ewropew, mill-Kunsill u mill-Kummissjoni, 17 ta' Novembru 2017, prinċipju 20.

2 "Il-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali", ipproklamat solennement mill-Parlament Ewropew, mill-Kunsill u mill-Kummissjoni, 17 ta' Novembru 2017, prinċipju 19 (a).

3 Proposta għal Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar l-effiċjenza enerġetika (riformulazzjoni), COM(2021) 558 final.

4 Proposta għal Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar ir-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija (riformulazzjoni), COM(2021) 802 final

L-isfidi ta' mobbiltà li kienu jeżistu minn qabel u li qegħdin jitfaċċaw jistgħu jiġu indirizzati permezz ta' miżuri ta' appoġġ u l-iżvilupp tal-infrastruttura meħtieġa, bħat-trasport pubbliku. L-affordabbiltà, l-aċċessibbiltà u s-sikurezza tal-mobbiltà sostenibbli u modi differenti tat-trasport, inkluż it-trasport privat u pubbliku, huma kruċjali sabiex jiġi żgurat li kulħadd jibbenefika mit-tranżizzjoni ekoloġika u jkun parti minnha. Il-mobbiltà urbana għandha rwol sinifikanti f'dan il-kuntest, kif rifless ukoll mill-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-14 ta' Diċembru 2021 bit-titlu "Il-Qafas il-Ġdid tal-UE għall-Mobbiltà Urbana".

(23) Approċċ tas-soċjetà kollha għat-tranżizzjoni ġusta jenħtieġ li jappoġġa l-azzjoni politika, abbażi tal-koordinazzjoni tat-tfassil tal-politika u l-kapaċitajiet operazzjonali msaħħa fil-livelli kollha u fl-oqsma ta' politika rilevanti kollha, filwaqt li jagħti wkoll rwol attiv lill-awtoritajiet reġjonali u lokali. Huwa jenħtieġ li jkun ibbażat fuq l-involviment tas-sħab soċjali fil-livelli u fl-istadji kollha, kif ukoll parteċipazzjoni effettiva u li tħalli impatt fuq is-soċjetà ċivili u l-partijiet ikkonċernati. Tali koordinazzjoni u impenn jistgħu jiżguraw li l-prinċipji tal-Patt Ekoloġiku Ewropew dwar il-ġustizzja u s-solidarjetà jiġu integrati fit-tfassil, fl-implimentazzjoni u fil-monitoraġġ tal-politika mill-bidu nett, billi jipprovdu l-bażi għal appoġġ ġenerali u fit-tul għal politiki inklużivi li javvanzaw it-tranżizzjoni ekoloġika.

(24) Bażi ta' evidenza b'saħħitha hija essenzjali sabiex jiġu stabbiliti politiki soċjali u tas-suq tax-xogħol sodi li jiżguraw tranżizzjoni ġusta u inklużiva. Għal dak il-għan, l-armonizzazzjoni u l-konsistenza gradwali tad-definizzjonijiet, il-kunċetti, il-klassifikazzjonijiet u l-metodoloġiji, b'mod partikolari abbażi tar-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni (UE) 2020/1563[1], jiffaċilitaw il-valutazzjonijiet u l-komparabbiltà tagħhom. Aktar azzjonijiet ta' riċerka u innovazzjoni jistgħu jikkontribwixxu għall-bażi ta' għarfien li tista' tikkontribwixxi għall-politika u għad-diskors pubbliku. Min-naħa l-oħra, l-iskambji mal-pubbliku fid-diversità kollha tiegħu u mal-partijiet ikkonċernati ewlenin, pereżempju dwar l-eżiti tal-evalwazzjonijiet, l-eżerċizzji ta' previżjoni u ta' monitoraġġ, jistgħu jikkontribwixxu għat-tfassil tal-politika u s-sjieda.

---

1 Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni (UE) 2020/1563 tal-14 ta' Ottubru 2020 dwar il-faqar enerġetiku (ĠU L 357, 27.10.2020, p. 35).

(25) Huma meħtieġa data diżaggregata skont is-sessi u indikaturi xierqa granulari u ta' kwalità għolja b'mod partikolari sabiex jiġu vvalutati l-impatti fuq l-impjiegi u dawk soċjali u distributtivi tal-politiki dwar it-tibdil fil-klima. Tali data u indikaturi bħalissa ma humiex kompletament disponibbli. Pereżempju, filwaqt li sar xi progress fir-rigward tal-kejl tal-faqar enerġetiku, jistgħu jiġu żviluppati indikaturi għall-valutazzjoni tal-faqar fit-trasport f'konformità maċ-ċirkostanzi nazzjonali. Il-monitoraġġ u l-evalwazzjoni jistgħu jissaħħu permezz ta' numru ta' azzjonijiet, b'enfasi fuq indikaturi, tabelli ta' valutazzjoni kif ukoll proġetti pilota fuq skala żgħira u l-esperimentazzjoni tal-politika. L-azzjonijiet jenħtieġ jibnu fuq, jew jużaw, tabelli ta' valutazzjoni eżistenti bħat-Tabella ta' Valutazzjoni Soċjali u d-dashboard tal-Patt Ekoloġiku Ewropew, li fihom informazzjoni rilevanti dwar aspetti speċifiċi ta' politiki ta' tranżizzjoni ġusta.

(26) L-użu ottimali u effiċjenti tal-finanzjament pubbliku u privat u l-mobilizzazzjoni tar-riżorsi kollha disponibbli u l-użu effettiv tagħhom huma ta' importanza partikolari fid-dawl tal-ħtiġijiet sinifikanti ta' investiment li jirriżultaw mit-tranżizzjoni ekoloġika. Fil-livell tal-Unjoni, l-azzjonijiet rilevanti huma appoġġati permezz tal-baġit tal-Unjoni u NextGenerationEU. Dawn ser jiġu implimentati taħt il-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza (RRF), il-Mekkaniżmu għal Tranżizzjoni Ġusta (JTM), inkluż il-Fond għal Tranżizzjoni Ġusta (JTF), il-Fond Soċjali Ewropew Plus (FSE+), il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali (FEŻR), il-Fond ta' Koeżjoni, l-Assistenza fl-Irkupru għall-Koeżjoni u għat-Territorji tal-Ewropa (REACT-EU), l-ERASMUS+ u l-Fond Ewropew ta' Aġġustament għall-Globalizzazzjoni għall-Ħaddiema Ssensjati (FEG), il-programm LIFE, il-programm Orizzont Ewropa, il-Fondi għall-Modernizzazzjoni u l-Innovazzjoni[1] u l-fondi taħt il-Politika Agrikola Komuni (PAK). Barra minn hekk, il-Kummissjoni tappoġġa lill-Istati Membri permezz tal-Istrument ta' Appoġġ Tekniku, billi tipprovdi għarfien espert tekniku mfassal apposta għat-tfassil u l-implimentazzjoni tar-riformi, inklużi dawk li jippromwovu tranżizzjoni ġusta lejn in-newtralità tal-karbonju.

---

[1] Barra mill-baġit tal-Unjoni u NextGenerationEU .

(27) Is-Semestru Ewropew huwa l-qafas ta' koordinazzjoni tal-politika ekonomika u tal-impjiegi tal-Unjoni. Ser ikompli jaqdi dan ir-rwol fil-fażi ta' rkupru u fl-avvanz tat-tranżizzjonijiet ekoloġiċi u diġitali, strutturati madwar l-erba' dimensjonijiet tas-sostenibbiltà kompetittiva, filwaqt li jappoġġa t-twettiq tal-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli. Skont is-Semestru Ewropew, il-Kummissjoni ser timmonitorja mill-qrib l-eżiti u l-impatti soċjoekonomiċi u, fejn rilevanti, tipproponi rakkomandazzjonijiet speċifiċi għall-pajjiż immirati sabiex tiżgura li ħadd ma jitħalla lura. Il-komplementarjetà mal-miżuri appoġġati taħt il-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza ser tkun prijorità. Għalhekk, il-monitoraġġ ta' din ir-Rakkomandazzjoni ser isir fil-kuntest tas-Semestru Ewropew kif adatt, inkluż fil-qafas tal-kumitati rilevanti, fl-oqsma tal-kompetenzi rispettivi tagħhom, abbażi ta' valutazzjonijiet adegwati, evalwazzjonijiet tal-impatt tal-politika, u l-istat tal-implimentazzjoni tal-gwida pprovduta f'din ir-Rakkomandazzjoni. L-arranġament ta' monitoraġġ mhux ser iżid piżijiet amministrattivi bla bżonn għall-Istati Membri.

(28) Barra minn hekk, bħala parti mill-abbozz u l-aġġornament finali tan-NECPs tagħhom fl-2023 u fl-2024, rispettivament, f'konformità mal-Artikolu 14 tar-Regolament (UE) 2018/1999 , l-Istati Membri jenħtieġ li jibbażaw fuq din ir-Rakkomandazzjoni sabiex jikkunsidraw l-integrazzjoni tal-impjiegi, valutazzjonijiet tal-impatt soċjali u distributtivi u aspetti ta' tranżizzjoni ġusta fil-ħames dimensjonijiet tal-Unjoni tal-Enerġija, u jkomplu jsaħħu l-miżuri ta' politika sabiex jiġu indirizzati dawk l-impatti, b'enfasi partikolari fuq il-faqar enerġetiku.

(29) Barra minn hekk, il-monitoraġġ tal-implimentazzjoni ta' din ir-Rakkomandazzjoni jista' jibni fuq l-evidenza eżistenti fil-kuntest tal-proċessi ta' sorveljanza multilaterali stabbiliti, bħas-Semestru Ewropew. Il-Kunsill jew il-Kummissjoni jistgħu jitolbu lill-Kumitat tal-Impjiegi u lill-Kumitat tal-Protezzjoni Soċjali, f'konformità mal-Artikoli 150 u 160 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, rispettivament, u f'kooperazzjoni ma' kumitati rilevanti oħra, b'mod partikolari l-Kumitat tal-Politika Ekonomika, biex jeżaminaw fil-qasam ta' kompetenza rispettiv tagħhom l-implimentazzjoni ta' din ir-Rakkomandazzjoni fuq bażi ta' rapportar adegwat mill-Kummissjoni u għodod multilaterali oħra ta' sorveljanza. Barra minn hekk, f'dan l-isfond, il-Kummissjoni qiegħda taħdem sabiex ittejjeb id-disponibbiltà tad-data, diżaggregata skont is-sessi, sabiex taġġorna u tuża oqfsa u gwida metodoloġika eżistenti, inkluż għall-kejl tal-faqar enerġetiku u fit-trasport u l-inugwaljanzi ambjentali, u sabiex tevalwa l-effettività u l-impatt attwali tal-miżuri ta' politika,

ADOTTA DIN IR-RAKKOMANDAZZJONI:

OBJETTIV

(1) F'konformità mal-prinċipji tal-Patt Ekoloġiku Ewropew u tal-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali, din ir-Rakkomandazzjoni għandha l-għan li tiżgura li t-tranżizzjoni tal-Unjoni lejn ekonomija newtrali għall-klima u ambjentalment sostenibbli sal-2050 tkun ġusta u ma tħalli lil ħadd lura.

(2) L-Istati Membri huma mistiedna, għal dak il-għan, li jadottaw u jimplimentaw, f'kooperazzjoni mill-qrib mas-sħab soċjali kif rilevanti, pakketti ta' politika komprensivi u koerenti, li jindirizzaw l-aspetti tal-impjiegi u dawk soċjali sabiex jippromwovu tranżizzjoni ġusta fil-politiki kollha, b'mod partikolari l-politiki klimatiċi, tal-enerġija u ambjentali, kif ukoll sabiex jagħmlu l-aħjar użu mill-finanzjament pubbliku u privat.

DEFINIZZJONIJIET

(3) Għall-fini ta' din ir-Rakkomandazzjoni, għandhom japplikaw dawn id-definizzjonijiet:

(a) "Tranżizzjoni ekoloġika" tfisser it-tranżizzjoni tal-ekonomija u s-soċjetà tal-Unjoni lejn l-ilħuq tal-objettivi klimatiċi u ambjentali primarjament permezz ta' politiki u investimenti, f'konformità mal-Liġi Ewropea dwar il-Klima li tistabbilixxi l-obbligu li tinkiseb in-newtralità klimatika sal-2050, il-Patt Ekoloġiku Ewropew u impenji internazzjonali, inkluż il-Ftehim ta' Pariġi, Ftehimiet Ambjentali Multilaterali oħra u l-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli.

(b) "Objettivi klimatiċi u ambjentali" tfisser is-sitt objettivi stabbiliti mir-Regolament (UE) 2020/852 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[1], jiġifieri: il-mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima; l-adattament għat-tibdil fil-klima; l-użu sostenibbli u l-protezzjoni tar-riżorsi tal-ilma u tal-baħar; it-tranżizzjoni lejn ekonomija ċirkolari; il-prevenzjoni u l-kontroll tat-tniġġis; u l-protezzjoni u r-restawr tal-bijodiversità u l-ekosistemi.

(c) "Persuni u unitajiet domestiċi l-aktar affettwati mit-tranżizzjoni ekoloġika" tfisser dawk li l-aċċess effettiv tagħhom għal impjieg ta' kwalità, inkluż impjieg indipendenti, u/jew għall-edukazzjoni u t-taħriġ u/jew għal standard deċenti ta' għajxien u servizzi essenzjali huwa limitat b'mod sinifikanti jew f'riskju li jkun limitat b'mod sinifikanti b'konsegwenza diretta jew indiretta tat-tranżizzjoni ekoloġika.

(d) "Persuni u unitajiet domestiċi f'sitwazzjonijiet vulnerabbli" tfisser dawk li, indipendentement mit-tranżizzjoni ekoloġika, jiffaċċjaw jew jinsabu f'riskju li jiffaċċjaw sitwazzjoni ta' aċċess limitat għal impjieg ta' kwalità, inkluż impjieg indipendenti, u/jew għall-edukazzjoni u t-taħriġ, u/jew għal standard deċenti ta' għajxien u servizzi essenzjali, li jimplika kapaċitajiet baxxi ta' adattament għall-konsegwenzi tat-tranżizzjoni ekoloġika.

---

[1] Regolament (UE) 2020/852 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-18 ta' Ġunju 2020 dwar l-istabbiliment ta' qafas biex jiġi ffaċilitat l-investiment sostenibbli, u li jemenda r-Regolament (UE) 2019/2088 (ĠU L 198, 22.6.2020, p. 13)("Ir-Regolament dwar it-Tassonomija") jipprovdi sistema ta' klassifikazzjoni komuni għal attivitajiet ekonomiċi sostenibbli.

(e) "Intrapriżi mikro, żgħar u ta' daqs medju" tfisser intrapriżi li jimpjegaw anqas minn 250 persuna, inklużi dawk li jaħdmu għal rashom waħedhom, u li għandhom fatturat annwali li ma jaqbiżx il-EUR 50 miljun, u/jew total annwali tal-karta tal-bilanċ li ma jaqbiżx it-EUR 43 miljun, ikkalkolat f'konformità mal-Artikoli 3 sa 6 tal-Anness I tar-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 651/2014[1].

(f) "Faqar enerġetiku" tfisser "in-nuqqas ta' aċċess ta' unità domestika għal servizzi essenzjali tal-enerġija li jirfdu standard tal-għajxien u tas-saħħa diċenti, inkluż tisħin, tkessiħ, tidwil adegwati u enerġija għall-apparati domestiċi, fil-kuntest nazzjonali rilevanti, tal-politika soċjali eżistenti u ta' politiki rilevanti oħra"[2]; id-definizzjoni ta' "faqar enerġetiku" f'din ir-Rakkomandazzjoni ser tapplika, sakemm id-Direttiva 2012/27/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[3], kif tista' tiġi emendata jew sostitwita bħala riżultat tal-proposta tal-Kummissjoni tal-14 ta' Lulju 2021[4], ma jkunx fiha definizzjoni oħra ta' dak il-kunċett, f'liema każ dik id-definizzjoni tapplika għall-finijiet ta' din ir-Rakkomandazzjoni.

---

[1] Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 651/2014 tas-17 ta' Ġunju 2014 li jiddikjara li ċerti kategoriji ta' għajnuna huma kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikoli 107 u 108 tat-Trattat (ĠU L 187, 26.6.2014, p. 1).

[2] Filwaqt li jitħalla f'idejn l-Istati Membri li jiddefinixxu l-kunċett ta' "klijenti vulnerabbli", dan jinkludi unitajiet domestiċi li ma jistgħux isaħħnu jew ikessħu d-djar tagħhom b'mod adegwat u/jew li għandhom arretrati fil-ħlas tal-kontijiet tal-utilitajiet tagħhom f'konformità mar-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni dwar il-faqar enerġetiku, C/2020/9600 final (ĠU L 357, 27.10.2020, p. 35).

[3] Direttiva 2012/27/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Ottubru 2012 dwar l-effiċjenza fl-enerġija, li temenda d-Direttivi 2009/125/KE u 2010/30/UE u li tħassar id-Direttivi 2004/8/KE u 2006/32/KE (ĠU L 315 14.11.2012, p. 1).

[4] Proposta għal Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar l-effiċjenza enerġetika (riformulazzjoni), COM(2021) 558 final.

(g) "Servizzi essenzjali" tfisser servizzi ta' kwalità tajba, inklużi l-ilma, is-sanità, l-enerġija, it-trasport u l-mobbiltà, is-servizzi finanzjarji u l-komunikazzjonijiet diġitali; l-appoġġ għall-aċċess għal dawn is-servizzi jenħtieġ li jkun disponibbli għal dawk fil-bżonn, f'konformità mal-prinċipju 20 tal-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali, flimkien mal-għoti ta' opportunitajiet ta' ffrankar tal-kostijiet, inkluż permezz ta' servizzi ta' użu mill-ġdid, tiswija, donazzjoni u kondiviżjoni.

(h) "Pakkett ta' politika" tfisser sett komprensiv u koerenti ta' miżuri ta' politika li jintegraw il-politiki dwar l-impjiegi, il-ħiliet u dawk soċjali mal-politiki dwar il-klima, l-enerġija, it-trasport, l-ambjent u politiki oħra ta' tranżizzjoni ekoloġika, permezz ta' approċċ transsettorjali ikkoordinat sew ibbażat fuq strateġija nazzjonali waħda jew aktar u/jew pjanijiet ta' azzjoni, u li jibbenefikaw minn mekkaniżmi ta' koordinazzjoni u governanza fil-livell tal-Unjoni u dak nazzjonali kif xieraq.

(4) Sabiex jipprovdu appoġġ attiv għal impjiegi ta' kwalità għal tranżizzjoni ġusta u jibnu fuq ir-Rakkomandazzjoni(UE) 2021/402, l-Istati Membri huma mħeġġa, f'kooperazzjoni mill-qrib mas-sħab soċjali**,** jikkunsidraw il-miżuri li ġejjin b'appoġġ għall-persuni l-aktar affettwati mit-tranżizzjoni ekoloġika, b'mod partikolari dawk f'sitwazzjonijiet vulnerabbli, u, fejn adegwat, jgħinuhom sabiex jgħaddu, permezz ta' impjieg jew impjieg indipendenti, lejn attivitajiet ekonomiċi li jikkontribwixxu għall-objettivi klimatiċi u ambjentali:

(a) jappoġġaw b'mod effettiv l-aċċess għal impjiegi ta' kwalità u l-preservazzjoni tagħhom, b'mod partikolari permezz ta' servizzi għall-impjiegi, inkluż assistenza mfassla apposta għat-tfittix ta' impjieg u korsijiet ta' tagħlim li jimmiraw ukoll il-ħiliet ekoloġiċi u diġitali fejn xieraq; iqisu wkoll programmi ta' impjieg imfassla tajjeb, immirati u marbuta maż-żmien li jippreparaw lill-benefiċjarji permezz tat-taħriġ, b'mod partikolari persuni mill-gruppi sottorappreżentati u nies f'sitwazzjonijiet vulnerabbli, għal parteċipazzjoni kontinwa fis-suq tax-xogħol;

(b) jagħmlu użu effettiv mill-inċentivi mmirati u mfassla tajjeb għar-reklutaġġ u għat-tranżizzjoni, inkluż billi jikkunsidraw l-użu adegwat tas-sussidji u l-inċentivi għall-pagi u r-reklutaġġ marbuta mal-kontribuzzjonijiet tas-sigurtà soċjali, sabiex jakkumpanjaw it-tranżizzjonijiet tas-suq tax-xogħol fis-setturi u l-mobbiltà tal-forza tax-xogħol fir-reġjuni u l-pajjiżi fid-dawl tal-opportunitajiet u tal-isfidi tat-tranżizzjoni ekoloġika;

(c) jippromwovu l-intraprenditorija, inkluż l-intrapriżi u l-entitajiet l-oħra kollha tal-ekonomija soċjali[1], b'mod partikolari f'reġjuni li qegħdin jiffaċċjaw sfidi ta' tranżizzjoni u, fejn xieraq, f'setturi li jippromwovu objettivi klimatiċi u ambjentali bħall-ekonomija ċirkolari, b'attenzjoni speċjali għall-intraprenditorija tan-nisa; l-appoġġ jenħtieġ li jikkombina miżuri finanzjarji, inklużi għotjiet, self jew ekwità, u miżuri mhux finanzjarji, inklużi servizzi ta' taħriġ u konsulenza, b'attenzjoni partikolari għall-attivitajiet ta' sensibilizzazzjoni, imfassla apposta għal kull fażi taċ-ċiklu tal-ħajja tan-negozju; jenħtieġ li l-appoġġ ikun inklużiv u aċċessibbli għal gruppi mhux rappreżentati biżżejjed u żvantaġġati;

---

1 Komunikazzjoni tal-Kummissjoni tad-9 ta’ Diċembru 2021 intitolata"Bini ta' ekonomija għas-servizz tan-nies: pjan ta' azzjoni għall-ekonomija soċjali".

(d) jistimulaw il-ħolqien ta' impjiegi ta' kwalità, b'mod partikolari f'territorji l-aktar affettwati mit-tranżizzjoni ekoloġika u, fejn xieraq, setturi li jippromwovu objettivi klimatiċi u ambjentali bħall-ekonomija ċirkolari, billi jiffaċilitaw l-aċċess għall-finanzi u s-swieq għall-intrapriżi mikro, żgħar u ta' daqs medju, b'mod partikolari dawk li jikkontribwixxu għall-objettivi klimatiċi u ambjentali bil-ħsieb li jiġu promossi l-kompetittività, l-innovazzjoni u l-impjiegi ta' kwalità fis-suq uniku kollu, inkluż fis-setturi u fl-ekosistemi ta' rilevanza strateġika f'kuntesti nazzjonali u lokali;

(e)-janalizzaw l-impatt tat-tranżizzjoni ekoloġika fuq is-saħħa u s-sikurezza fuq il-post tax-xogħol u, għaldaqstant, jippromwovu miżuri li jindirizzaw riskji ġodda jew l-aggravament potenzjali tar-riskji eżistenti, filwaqt li jqisu l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tat-28 ta' Ġunju 2021 intitolata "Qafas strateġiku tal-UE dwar is-saħħa u s-sikurezza fuq il-post tax-xogħol 2021-2027 - Is-sikurezza u s-saħħa okkupazzjonali għal dinja tax-xogħol li qed tinbidel" ;

(f) jiżguraw l-implimentazzjoni u l-infurzar effettivi tar-regoli eżistenti dwar il-kundizzjonijiet tax-xogħol, b'mod partikolari dwar is-saħħa u s-sikurezza okkupazzjonali, l-organizzazzjoni tax-xogħol u l-involviment tal-ħaddiema, sabiex jiġu ssalvagwardjati kondizzjonijiet tax-xogħol ġusti u l-kwalità tal-impjiegi fit-tranżizzjoni, inkluż f'attivitajiet ekonomiċi li jikkontribwixxu għall-objettivi klimatiċi u ambjentali;

(g) irawmu l-użu ta' prattiki tal-akkwist pubbliku soċjalment responsabbli[1], inkluż permezz ta' kriterji għall-għoti soċjali li joħolqu opportunitajiet għal persuni l-aktar affettwati mit-tranżizzjoni ekoloġika, filwaqt li jippromwovu wkoll kriterji għall-għoti ekoloġiku;

(h) jipprevedu l-involviment sħiħ u sinifikanti, inkluż informazzjoni u konsultazzjoni, tal-ħaddiema fil-livelli kollha u tar-rappreżentanti tagħhom fir-rigward tal-antiċipazzjoni tal-bidla u l-ġestjoni tal-proċessi ta' ristrutturar inklużi dawk marbuta mat-tranżizzjoni ekoloġika, f'konformità mal-komunikazzjoni mill-Kummissjoni tat-13 ta' Diċembru 2013 dwar "Qafas ta' Kwalità tal-UE għall-antiċipazzjoni tal-bidla u r-ristrutturar".

---

1 F'konformità mad-Direttiva (UE) 2019/882 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' April 2019 dwar ir-rekwiżiti ta' aċċessibbiltà għall-prodotti u għas-servizzi (ĠU L 151, 7.6.2019, p. 70), u l-Avviż tal-Kummissjoni "Xiri Soċjali – Gwida biex jitqiesu l-kunsiderazzjonijiet soċjali fl-akkwist pubbliku – It-tieni edizzjoni" (ĠU C 237, 18.6.2021, p. 1).

(5) Sabiex jiġi żgurat aċċess ugwali għal edukazzjoni, taħriġ u tagħlim tul il-ħajja ta' kwalità, affordabbli u inklużivi kif ukoll opportunitajiet ugwali, anki bil-ħsieb tat-tisħiħ tal-ugwaljanza bejn il-ġeneri, l-Istati Membri huma mħeġġa jikkunsidraw il-miżuri li ġejjin, li jridu jiġu implimentati f'kooperazzjoni mill-qrib mas-sħab soċjali, filwaqt li jirrispettaw l-awtonomija tagħhom, b'mod partikolari b'appoġġ għall-persuni u l-unitajiet domestiċi l-aktar affettwati mit-tranżizzjoni ekoloġika, b'mod partikolari dawk f'sitwazzjonijiet vulnerabbli:

(a) jintegraw l-aspetti soċjali u tal-impjiegi tat-tranżizzjoni ekoloġika, inkluż nuqqas potenzjali ta' ħaddiema, fl-iżvilupp u fl-implimentazzjoni tal-istrateġiji nazzjonali rilevanti li jindirizzaw l-isfidi għall-ħiliet, pereżempju skont l-Aġenda Ewropea għall-Ħiliet, u jappoġġaw l-istabbiliment u l-koordinazzjoni tas-sħubijiet tal-partijiet ikkonċernati, inkluż skont il-Patt għall-Ħiliet, filwaqt li jiżguraw b'mod partikolari li l-ħiliet ikunu fil-qalba ta' mogħdijiet ta' tranżizzjoni maħluqa b'mod konġunt għall-ekosistemi industrijali rilevanti li jikkontribwixxu għall-objettivi klimatiċi u ambjentali;

(b) jiżviluppaw għarfien u previżjoni aġġornati dwar is-suq tax-xogħol u l-ħiliet, jidentifikaw u jipprevedu l-ħtiġijiet relatati ma' ħiliet speċifiċi għall-professjoni u trasversali. Jibnu fuq għodod u inizjattivi eżistenti, inkluż l-għarfien espert tas-sħab soċjali u l-partijiet ikkonċernati rilevanti u l-kooperazzjoni magħhom; Jikkunsidraw jadattaw il-kurrikuli tal-edukazzjoni u t-taħriġ f'konformità maċ-ċirkustanzi nazzjonali u reġjonali għall-ħtiġijiet tat-tranżizzjoni ekoloġika u jipprovdu gwida skolastika u għall-karriera kif xieraq;

(c) jipprovdu edukazzjoni u taħriġ inizjali ta' kwalità għolja, aċċessibbli, affordabbli u inklużivi, inkluż l-edukazzjoni u t-taħriġ vokazzjonali, li jipprovdu lill-istudenti b'ħiliet u kompetenzi rilevanti għat-tranżizzjoni ekoloġika. It-tagħlim għas-sostenibbiltà – inklużi x-xjenza, it-teknoloġija, l-inġinerija u l-matematika (STEM), l-approċċi interdixxiplinari, u l-ħiliet diġitali – jenħtieġ li jitqiesu u jiġu promossi, fejn xieraq, bħala parti integrali tal-kurrikuli u l-programmi ta' edukazzjoni u ta' taħriġ; Jieħdu azzjonijiet speċifiċi biex jattiraw persuni b'diżabilità, nisa, persuni b'livell baxx ta' ħiliet u gruppi oħra li bħalissa huma sottorappreżentati fl-oqsma okkupazzjonali kkonċernati u biex jippromwovu l-karrieri tagħhom;

(d) jintroduċu jew isaħħu skemi ta' appoġġ għall-apprendistati u fejn possibbli, għal traineeships mħallsa ta' kwalità u skemi ta' job shadowing b'komponent ta' taħriġ b'saħħtu, b'mod partikolari f'intrapriżi mikro, żgħar u ta' daqs medju, inklużi dawk li jikkontribwixxu għall-objettivi klimatiċi u ambjentali u f'setturi li jiffaċċjaw nuqqasijiet partikolari ta' ħiliet, bħall-kostruzzjoni u l-ICT. Skemi bħal dawn jenħtieġ li jkunu soġġetti għal monitoraġġ nazzjonali jew reġjonali u għal evalwazzjoni, u jenħtieġ li jissalvagwardjaw il-kwalità tal-impjiegi, b'kont meħudtar-Rakkomandazzjonijiet tal-Kunsill 2018/C 153/01[1] u 2014/C 88/01[2];

---

[1] Rakkomandazzjoni tal-Kunsill 2018/C 153/01 tal-15 ta' Marzu 2018 dwar Qafas Ewropew għal Apprendistati ta' Kwalità u Effettivi (ĠU C 153, 2.5.2018, p. 1).

[2] Rakkomandazzjoni tal-Kunsill 2014/C 88/01 tal-10 ta' Marzu 2014 dwar Qafas tal-Kwalità għat-Traineeships (ĠU C 88, 27.3.2014, p. 1).

(e) iżidu l-parteċipazzjoni tal-adulti fit-taħriġ matul il-ħajja tax-xogħol, f'konformità mal-ħtiġijiet tat-titjib u t-tiġdid tal-ħiliet għat-tranżizzjoni ekoloġika, billi tiġi żgurata d-disponibbiltà ta' appoġġ għat-taħriġ fi ħdan l-impjiegi, it-tranżizzjonijiet professjonali u għall-ħiliet trasversali, b'mod partikolari sabiex tiġi ffaċilitata l-konverżjoni mill-ġdid lejn setturi u attivitajiet ekonomiċi li mistennija jespandu; jagħtu lill-individwi s-setgħa li jfittxu taħriġ li jkun imfassal apposta għall-ħtiġijiet tagħhom, *fost l-oħrajn*, permezz ta' korsijiet qosra u ta' kwalità assigurata dwar il-ħiliet għat-tranżizzjoni ekoloġika; għal dak il-għan, jikkunsidraw li jipprovdu aċċess għal leave imħallas għal taħriġ u gwida għall-karriera kif ukoll l-għażla li jiġu stabbiliti kontijiet individwali tal-apprendiment, b'kont meħud tar-Rakkomandazzjoni tal-Kunsill (UE) 2022/…[1+], u jappoġġaw l-iżvilupp ta' korsijiet qosra, ta' kwalità assigurata u rikonoxxuti b'mod wiesa', b'kont meħud tar-Rakkomandazzjoni tal-Kunsill (UE) 2022/…[2++].

---

[1] Rakkomandazzjoni tal-Kunsill (UE) 2022/... ta'... dwar il-kontijiet individwali tal-apprendiment (ĠU ...).

[+] ĠU: Jekk jogħġbok daħħal fit-test in-numru tar-Rakkomandazzjoni li tinsab fid-dokument ST 8944/22 u daħħal in-numru, id-data u r-referenza tal-ĠU ta' dik ir-Rakkomandazzjoni fin-nota ta' qiegħ il-paġna.

[2] Rakkomandazzjoni tal-Kunsill (UE) 2022/... ta'... dwar approċċ Ewropew għall-mikrokredenzjali għall-apprendiment tul il-ħajja u għall-impjegabbiltà (ĠU ...).

[++] ĠU: Jekk jogħġbok daħħal fit-test in-numru tar-Rakkomandazzjoni li tinsab fid-dokument ST 9237/22 u daħħal in-numru, id-data u r-referenza tal-ĠU ta' dik ir-Rakkomandazzjoni fin-nota ta' qiegħ il-paġna.

(6) Sabiex tiġi żgurata l-ġustizzja kontinwa tas-sistemi ta' benefiċċji fiskali u tas-sistemi tal-protezzjoni soċjali, inkluż politiki ta' inklużjoni soċjali, fil-kuntest tat-tranżizzjoni ekoloġika, u b'kont meħud, fejn applikabbli, tar-Rakkomandazzjoni tal-Kunsill 2019/C 387/01[1], l-Istati Membri huma mħeġġa jikkunsidraw il-miżuri li ġejjin b'appoġġ għan-nies u għall-unitajiet domestiċi l-aktar affettwati mit-tranżizzjoni ekoloġika, b'mod partikolari dawk f'sitwazzjonijiet vulnerabbli, sabiex jappoġġaw it-tranżizzjonijiet fis-suq tax-xogħol, inkluż it-tranżizzjonijiet lejn attivitajiet ekonomiċi li jikkontribwixxu għall-objettivi klimatiċi u ambjentali, il-prevenzjoni u t-tnaqqis tal-faqar enerġetiku u tat-trasport f'konformità maċ-ċirkostanzi nazzjonali u l-mitigazzjoni tal-impatti rigressivi tal-miżuri ta' politika:

(a) jivvalutaw u, fejn meħtieġ, jadattaw is-sistemi ta' tassazzjoni fid-dawl tal-isfidi li jirriżultaw mit-tranżizzjoni lejn in-newtralità klimatika, b'mod partikolari billi l-piż tat-taxxa jiġi ttrasferit lil hinn mix-xogħol u jitnaqqas il-porzjon ta' taxxa għal gruppi b'introjtu baxx u medju lejn sorsi oħra li jikkontribwixxu għall-objettivi klimatiċi u ambjentali, permezz tal-prevenzjoni u l-mitigazzjoni tal-impatti rigressivi, il-preservazzjoni tal-karattru progressiv tat-tassazzjoni diretta u s-salvagwardja tal-finanzjament ta' miżuri adegwati ta' protezzjoni soċjali u ta' investiment, speċjalment dawk immirati lejn it-tranżizzjoni ekoloġika;

[1] Rakkomandazzjoni tal-Kunsill 2019/C 387/01 tat-8 ta' Novembru 2019 dwar l-aċċess għall-protezzjoni soċjali għall-ħaddiema u għall-persuni li jaħdmu għal rashom (ĠU C 387, 15.11.2019, p. 1).

(b) jirrieżaminaw u, fejn applikabbli, jadattaw is-sistemi ta' protezzjoni soċjali, inkluż politiki ta' inklużjoni soċjali, fid-dawl tal-isfidi tal-impjiegi, dawk soċjali u tas-saħħa ppreżentati mit-tranżizzjoni ekoloġika; għal dak il-għan, jikkunsidraw kif il-provvediment ta' sigurtà adegwata tal-introjtu inkluż permezz ta' skemi innovattivi ta' tranżizzjoni minn impjieg għal ieħor, il-benefiċċji tal-qgħad u s-sistemi ta' introjtu minimu jistgħu jiġu żgurati u adattati bl-aħjar mod għall-ħtiġijiet li jirriżultaw mit-tranżizzjoni ekoloġika; jiżguraw ukoll il-provvediment ta' servizzi soċjali, tas-saħħa u tal-kura fit-tul ta' kwalità tajba, affordabbli u aċċessibbli, speċjalment għan-nies u għall-unitajiet domestiċi l-aktar affettwati mit-tranżizzjoni ekoloġika, b'mod partikolari billi jsir investiment fl-infrastruttura soċjali għall-indukrar tat-tfal, għall-kura fit-tul u għall-kura tas-saħħa;

(c) jipprovdu, fejn meħtieġ, u filwaqt li jikkumplimentaw il-miżuri deskritti fil-punt 7(a) waqt li jkunu qegħdin jitwettqu, permezz ta' appoġġ għall-introjtu dirett immirat u temporanju, b'mod partikolari lin-nies u l-unitajiet domestiċi f'sitwazzjonijiet vulnerabbli, sabiex jitnaqqsu l-iżviluppi negattivi fl-introjtu u l-prezzijiet, marbuta wkoll ma' inċentivi mtejba sabiex jintlaħqu b'mod urġenti l-objettivi klimatiċi u ambjentali meħtieġa filwaqt li jiġu ppreservati s-sinjali tal-prezzijiet li jappoġġaw it-tranżizzjoni ekoloġika; għal dak il-għan, jiżguraw id-disponibbiltà ta' finanzjament xieraq għal dawk il-miżuri, inkluż billi tittejjeb il-kwalità tan-nefqa pubblika, isir l-aħjar użu mill-Fond rilevanti tal-Unjoni, u jintużaw ir-riżorsi baġitarji maħluqa mit-taxxi ambjentali u tal-enerġija u mill-EU ETS, fost l-oħrajn;

(d) itejbu s-sensibilizzazzjoni dwar ir-riskju, it-tnaqqis tar-riskju u s-soluzzjonijiet ta' trasferiment tar-riskju fir-rigward tal-unitajiet domestiċi u l-intrapriżi, b'mod partikolari l-intrapriżi mikro, żgħar u ta' daqs medju, speċjalment billi tiġi żgurata d-disponibbiltà u l-affordabbiltà tas-soluzzjonijiet tal-assigurazzjoni, b'mod partikolari għan-nies u l-unitajiet domestiċi f'sitwazzjonijiet vulnerabbli.

(7) Sabiex jiġi żgurat l-aċċess għal servizzi essenzjali affordabbli u akkomodazzjoni għal persuni u unitajiet domestiċi l-aktar affettwati mit-tranżizzjoni ekoloġika, b'mod partikolari dawk f'sitwazzjonijiet vulnerabbli u dawk f'reġjuni li qed jiffaċċjaw sfidi ta' tranżizzjoni, l-Istati Membri huma mħeġġa jikkunsidraw il-miżuri li ġejjin:

(a) jimmobilizzaw l-appoġġ finanzjarju pubbliku u privat u l-għoti ta' inċentivi għal investimenti privati f'sorsi tal-enerġija rinnovabbli u fl-effiċjenza enerġetika, ikkumplementati minn pariri lill-konsumaturi sabiex jimmaniġġjaw aħjar l-użu tal-enerġija tagħhom u sabiex jieħdu deċiżjonijiet informati dwar l-iffrankar tal-enerġija, sabiex inaqqsu l-kontijiet tal-enerġija tagħhom, filwaqt li jiġu mmirati unitajiet domestiċi u komunitajiet vulnerabbli; għal dak il-għan, jiżguraw id-disponibbiltà ta' finanzjament xieraq għal dawk il-miżuri, inkluż billi tittejjeb il-kwalità tan-nefqa pubblika, isir l-aħjar użu mill-Fond rilevanti tal-Unjoni, u jintużaw ir-riżorsi baġitarji maħluqa mit-taxxi ambjentali u tal-enerġija u mill-introjtu mill-EU ETS, fost l-oħrajn;

(b) jipprevjenu u jnaqqsu l-faqar enerġetiku billi jiġu promossi u implimentati miżuri għat-titjib tal-effiċjenza enerġetika, inklużi investimenti pubbliċi u privati fl-abitazzjonijiet sabiex jiġu stimulati r-rinnovazzjonijiet, inkluż fis-settur tal-akkomodazzjoni soċjali[1]; għal dak il-għan, jipprovdu inċentivi, għotjiet u self imfassla tajjeb, flimkien ma' pariri relatati, ukoll lil intrapriżi mikro, żgħar u ta' daqs medju, filwaqt li tingħata attenzjoni xierqa lill-inċentivi, b'mod partikolari fost is-sidien u l-inkwilini, u l-evoluzzjoni tal-kostijiet tad-djar, speċjalment għall-unitajiet domestiċi f'sitwazzjonijiet vulnerabbli;

(c) jagħtu s-setgħa lill-konsumaturi tal-enerġija, inklużi lill-unitajiet domestiċi f'sitwazzjonijiet vulnerabbli, billi tiġi żviluppata aktar l-awto provvista permezz ta' arranġamenti individwali tal-enerġija rinnovabbli kif ukoll servizzi oħra permezz ta' komunitajiet taċ-ċittadini u tal-enerġija rinnovabbli[2], akkumpanjati minn miżuri u kampanji edukattivi, b'enfasi speċjali fuq persuni f'sitwazzjonijiet vulnerabbli u konsumaturi li jgħixu f'żoni rurali u reġjuni mbiegħda, inkluż reġjuni ultraperiferiċi, u fuq gżejjer;

---

1 F'konformità mal-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni tat-18 ta' Frar 2022 intitolata "Linji gwida dwar l-għajnuna mill-Istat għall-klima, għall-ħarsien tal-ambjent u għall-enerġija 2022", kif applikabbli.

2 "Komunità tal-enerġija taċ-ċittadin" hija definita fl-Artikolu 2, il-punt (11), tad-Direttiva (UE) 2019/944 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-5 ta' Ġunju 2019 dwar regoli komuni għas-suq intern għall-elettriku u li temenda d-Direttiva 2012/27/UE (ĠU L 158, 14.6.2019, p. 125).

(d) jipprevjenu u jindirizzaw l-isfidi u l-ostakli għall-mobbiltà u t-trasport għall-unitajiet domestiċi f'sitwazzjonijiet vulnerabbli, speċjalment f'reġjuni remoti, rurali u b'introjtu baxx, inkluż ir-reġjuni u l-gżejjer u l-bliet ultraperiferiċi, permezz ta' miżuri ta' politika u ta' appoġġ adegwati u l-iżvilupp tal-infrastruttura meħtieġa, sabiex tittejjeb il-konnettività essenzjali, li tippermetti l-aċċess għall-edukazzjoni, it-taħriġ, is-saħħa, l-impjiegi ta' kwalità u l-parteċipazzjoni soċjali; jiżguraw, b'mod partikolari, id-disponibbiltà, inkluża l-frekwenza, ta' trasport pubbliku b'emissjonijiet baxxi u, fejn xieraq, jippromwovu l-użu ta' modi sostenibbli ta' mobbiltà privata[1], b'enfasi fuq l-iżgurar ta' affordabbiltà, aċċessibbiltà u sikurezza;

(e) jiffaċilitaw l-aċċess għall-konsum sostenibbli, inkluż in-nutrizzjoni, speċjalment għan-nies u għall-unitajiet domestiċi f'sitwazzjonijiet vulnerabbli u b'mod partikolari t-tfal, u jippromwovu opportunitajiet ta' ffrankar tal-kostijiet marbuta mal-ekonomija ċirkolari; għal dak il-għan, jipprovdu inċentivi u għodod effettivi, bħal azzjonijiet ta' innovazzjoni soċjali u inizjattivi lokali, jappoġġaw skemi ta' użu mill-ġdid, tiswija, riċiklaġġ, donazzjoni u kondiviżjoni, inkluż permezz ta' entitajiet tal-ekonomija soċjali, u jippromwovu l-edukazzjoni u s-sensibilizzazzjoni għas-sostenibbiltà ambjentali għall-istudenti ta' kull età u fil-livelli u t-tipi kollha tal-edukazzjoni u t-taħriġ.

---

1 Komunikazzjoni tal-Kummissjoni tad-9 ta’ Diċembru 2020 "Strateġija għal Mobbiltà Sostenibbli u Intelliġenti – inqiegħdu t-trasport Ewropew fit-triq it-tajba għall-futur".

ELEMENTI TRASVERSALI GĦALL-AZZJONIJIET TA' POLITIKA LI JAPPOĠĠAW TRANŻIZZJONI EKOLOĠIKA ĠUSTA

(8) Sabiex tiġi avvanzata t-tranżizzjoni ekoloġika b'mod inklużiv u demokratiku, filwaqt li jiġu integrati objettivi ta' tranżizzjoni ġusta mill-bidu nett fit-tfassil tal-politika fil-livelli kollha u jiġu żgurat approċċ effettiv ta' soċjetà sħiħa għal politiki ta' tranżizzjoni ġusta, l-Istati Membri huma mistiedna:

(a) jikkoordinaw it-tfassil tal-politika fil-livelli kollha u fl-oqsma ta' politika rilevanti kollha, inkluż ir-riċerka u l-innovazzjoni bil-ħsieb li jinbena qafas ta' politika integrat u abilitanti li jagħti attenzjoni xierqa lill-impatti distributtivi kif ukoll lill-effetti pożittivi u negattivi, inkluż f'reġjuni transfruntiera, u, fejn possibbli, jintegra strateġiji ta' evalwazzjoni adegwati u sistematiċi, inklużi valutazzjonijiet *ex ante* u *ex post*;

(b) iħeġġu lill-awtoritajiet reġjonali u lokali biex jaqdu rwol attiv fl-iżvilupp, l-implimentazzjoni u l-monitoraġġ ta' politiki ta' tranżizzjoni ġusta, minħabba l-prossimità tagħhom maċ-ċittadini u n-negozji lokali;

(c) jinvolvu b'mod attiv lis-sħab soċjali fil-livelli nazzjonali, reġjonali u lokali, filwaqt li jirrispettaw l-awtonomija tagħhom, fl-istadji kollha tat-tfassil tal-politika u tal-implimentazzjoni previsti taħt din ir-Rakkomandazzjoni, inkluż permezz tad-djalogu soċjali u n-negozjar kollettiv fejn xieraq; barra minn hekk, jippromwovu aktar l-involviment sħiħ tas-sħab soċjali fit-tfassil u fl-implimentazzjoni ta' mogħdijiet ta' tranżizzjoni għall-ekosistemi industrijali skont l-Istrateġija Industrijali l-Ġdida aġġornata;

(d) jagħtu s-setgħa u jippermettu lill-persuni, speċjalment lin-nisa, kif ukoll lis-soċjetà ċivili u lill-partijiet ikkonċernati, inklużi l-organizzazzjonijiet li jirrappreżentaw lill-persuni f'sitwazzjonijiet vulnerabbli, inkluż il-persuni b'diżabilità, iż-żgħażagħ u t-tfal li jitolbu azzjoni klimatika urġenti, u atturi tal-ekonomija soċjali inkluż permezz tal-"Patt Klimatiku Ewropew"[1], bi ħsieb għall-parteċipazzjoni tagħhom fit-teħid ta' deċiżjonijiet, fit-tfassil u fl-implimentazzjoni tal-politika, ukoll billi jagħmlu użu minn mudelli parteċipattivi ġodda li jinvolvu persuni f'sitwazzjonijiet vulnerabbli;

(e) isaħħu l-kapaċitajiet operazzjonali tas-servizzi pubbliċi rilevanti sabiex jipprovdu gwida u appoġġ effettivi għall-implimentazzjoni ta' politiki ta' tranżizzjoni ġusta; b'mod partikolari, isaħħu s-servizzi pubbliċi tal-impjiegi sabiex jiġu appoġġati t-tranżizzjonijiet fis-suq tax-xogħol u l-informazzjoni dwar il-ħiliet, kif ukoll l-ispettorati tax-xogħol sabiex jiġu ssalvagwardjati l-kundizzjonijiet tax-xogħol; barra minn hekk, jimmobilizzaw is-servizzi soċjali u tas-saħħa fejn xieraq, b'mod partikolari sabiex jiġu appoġġati t-tranżizzjonijiet tas-suq tax-xogħol u jiġi indirizzat il-faqar enerġetiku;

[1] Komunikazzjoni tal-Kummissjoni tad-9 ta' Diċembru 2020 intitolata "Il-Patt Klimatiku Ewropew".

(f) jappoġġaw tranżizzjoni ekoloġika ġusta anke f'pajjiżi terzi fil-kuntest tal-iżvilupp sostenibbli u l-isforzi biex jinqered il-faqar, pereżempju billi jiġu adottati politiki ta' tranżizzjoni li jqisu l-impatt tagħhom fuq pajjiżi terzi u billi jiġi segwit l-involviment mal-partijiet ikkonċernati u s-sħubijiet globali.

(9) Sabiex jiġu żgurati d-disponibbiltà u l-kwalità tad-data u l-evidenza, li huma meħtieġa sabiex jiġu stabbiliti politiki soċjali u tas-suq tax-xogħol sodi għal tranżizzjoni ġusta għan-newtralità klimatika, l-Istati Membri huma mistiedna:

(a) isaħħu l-bażi tal-evidenza dwar politiki ta' tranżizzjoni ġusta billi, *fost l-oħrajn*, javvanzaw fejn rilevanti, l-armonizzazzjoni u l-konsistenza gradwali tad-definizzjonijiet, il-kunċetti u l-metodoloġiji, inkluż abbażi tar-Rakkomandazzjoni (UE) 2020/1563 u l-azzjonijiet ta' segwitu fil-Grupp ta' Koordinazzjoni dwar il-Faqar Enerġetiku u l-Konsumaturi Vulnerabbli, u l-użu tal-metodi disponibbli għall-evalwazzjonijiet tal-impatt tal-politika; jinkludu wkoll strateġiji ta' evalwazzjoni u ta' ġbir ta' data, b'mod partikolari fir-rigward tal-ħiliet, il-kompiti u l-impjiegi li jikkontribwixxu għat-tranżizzjoni ekoloġika, bl-użu ta' data diżaggregata skont is-sessi fit-tħejjija u t-tfassil ta' miżuri ta' politika u inizjattivi leġiżlattivi rilevanti;

(b) jiżviluppaw u jintegraw l-użu ta' valutazzjonijiet tal-impatt b'saħħithom u trasparenti, soċjali u distributtivi (*ex ante*) bħala parti mir-riformi u l-miżuri nazzjonali dwar il-klima, l-enerġija u l-ambjent;

(c) iżguraw monitoraġġ effettiv u trasparenti u evalwazzjoni indipendenti (*ex post*) tal-effetti fuq l-impjiegi, soċjali u distributtivi tar-riformi u l-miżuri nazzjonali li jikkontribwixxu għall-objettivi klimatiċi u ambjentali, li jinvolvu lis-sħab soċjali u lil partijiet ikkonċernati oħrajn fl-identifikazzjoni ta' mistoqsijiet ta' evalwazzjoni u, kif rilevanti, fit-tfassil u fl-implimentazzjoni tal-istrateġiji ta' evalwazzjoni u konsultazzjoni;

(d) isaħħu l-azzjonijiet ta' riċerka u innovazzjoni fil-livelli reġjonali, nazzjonali u tal-Unjoni inkluż permezz ta' finanzjament mill-programm Orizzont Ewropa u permezz ta' azzjonijiet taħt l-aġenda politika taż-Żona Ewropea tar-Riċerka[1], sabiex jittejbu l-immudellar u l-valutazzjoni tad-dimensjoni makroekonomika, tal-impjiegi u soċjali tal-politiki dwar it-tibdil fil-klima; jippromwovu l-involviment tas-sħab soċjali fl-implimentazzjoni ta' azzjonijiet rilevanti ta' riċerka u innovazzjoni, b'mod partikolari l-missjonijiet ta' Orizzont Ewropa "Adattament għat-Tibdil fil-Klima" u "Bliet Newtrali għall-Klima u Intelliġenti", li jistgħu jgħinu fl-iżvilupp ta' soluzzjonijiet prattiċi b'appoġġ għat-tranżizzjoni ekoloġika fil-livelli reġjonali u lokali; jagħmlu użu aħjar mill-indikaturi u l-oqfsa ta' monitoraġġ eżistenti u jippromwovu fil-livell tal-Unjoni, fejn meħtieġ, l-iżvilupp ta' indikaturi għall-ħiliet, il-kompiti u l-impjiegi li jikkontribwixxu għat-tranżizzjoni ekoloġika;

---

1 Ara l-Konklużjonijiet tal-Kunsill tas-26 ta’ Novembru 2021 dwar il-governanza futura taż-Żona Ewropea tar-Riċerka (ŻER), li jiddeskrivu l-Aġenda ta' Politika taż-ŻER 2022-24, inkluż l-azzjoni 4 għal karrieri fir-riċerka attraenti u sostenibbli, l-azzjoni 7 għal valorizzazzjoni aħjar tal-għarfien, l-azzjoni 12 għall-aċċellerazzjoni tat-tranżizzjoni ekoloġika/diġitali, kif ukoll l-azzjoni 20 għall-investimenti u r-riformi fir-R&I.

(e) jippreżentaw l-eżiti tal-evalwazzjonijiet u tal-eżerċizzji ta' previżjoni u ta' monitoraġġ lill-pubbliku f'intervalli regolari, u jorganizzaw skambji mas-sħab soċjali, mas-soċjetà ċivili u ma' partijiet ikkonċernati oħra dwar ir-riżultati ewlenin u l-aġġustamenti possibbli.

L-AĦJAR UŻU TAL-FINANZJAMENT PUBBLIKU U PRIVAT

(10) Sabiex jipprovdu investiment kosteffettiv u appoġġ finanzjarju, inkluż lill-intrapriżi żgħar u ta’ daqs medju, f'konformità mal-qafas tal-għajnuna mill-istat sabiex jiġu indirizzati l-aspetti soċjali u tas-swieq tax-xogħol ta' tranżizzjoni ekoloġika ġusta, filwaqt li jisfruttaw is-sinerġiji bejn il-programmi u l-istrumenti disponibbli, u b'enfasi fuq ir-reġjuni u l-ekosistemi industrijali l-aktar affettwati, l-Istati Membri huma mistiedna:

(a) jimplimentaw bis-sħiħ ir-riformi u l-investimenti rilevanti taħt il-Pjanijiet ta' Rkupru u Reżiljenza, filwaqt li jiżguraw il-komplementarjetà ma' fondi oħra;

(b) jimmobilizzaw, u jiżguraw użu koerenti u ottimali tal-istrumenti rilevanti kollha u tal-għażliet ta' finanzjament, inkluż l-assistenza teknika, fil-livell tal-Istati Membri u tal-Unjoni, sabiex jappoġġaw l-azzjonijiet u l-investimenti rilevanti; l-istrumenti ta' finanzjament tal-Unjoni jinkludu, b'mod partikolari, il-fondi tal-Politika ta' Koeżjoni, il-Mekkaniżmu għal Tranżizzjoni Ġusta, l-InvestEU, il-programm Orizzont Ewropa, l-Istrument ta' Appoġġ Tekniku, l-ERASMUS+, il-Fond Ewropew ta' Aġġustament għall-Globalizzazzjoni għall-Ħaddiema Ssensjati (FEG), il-programm LIFE, il-Fond għall-Innovazzjoni u l-Fond għall-Modernizzazzjoni;

(c) jimpenjaw u jużaw riżorsi nazzjonali adegwati sabiex jikkontribwixxu għall-implimentazzjoni ta' settijiet komprensivi ta' miżuri li jwasslu għal tranżizzjoni ekoloġika ġusta; dawk il-miżuri jenħtieġ li jiġu ffinanzjati b'mod adegwat, inkluż billi tittejjeb il-kwalità tan-nefqa pubblika, jiġi mmobilizzat aktar finanzjament privat, u/jew jintuża introjtu pubbliku addizzjonali; b'mod partikolari l-introjtu mill-EU ETS jista' jintuża wkoll biex jiffinanzja miżuri li jtaffu l-impatti soċjali negattivi tat-tranżizzjoni ekoloġika;. iqisu l-aspetti tal-impjiegi, dawk soċjali u distributtivi fl-iżvilupp ta' prattiki ta' bbaġitjar ekoloġiku;

(d) jikkondividu l-aħjar prattiki ma' Stati Membri oħra, pereżempju, dwar l-iżvilupp ta' dokumenti ta' programmazzjoni għal fondi individwali tal-Unjoni jew l-iżvilupp ta' strateġiji u proġetti nazzjonali rilevanti.

AZZJONIJIET FUTURI GĦAL TRANŻIZZJONI EKOLOĠIKA ĠUSTA

(11) Sabiex isegwi azzjonijiet utli ta' segwitu għal din ir-Rakkomandazzjoni, il-Kunsill jilqa' l-intenzjoni tal-Kummissjoni li:

(a) tkompli ttejjeb l-iskambji mal-partijiet ikkonċernati ewlenin, man-nies u mal-komunitajiet ikkonċernati kif ukoll l-iskambji tal-aħjar prattiki, inkluż fil-kuntest tal-mogħdijiet ta' tranżizzjoni tal-ekosistemi industrijali[1], b'mod partikolari f'kuntest transfruntier u b'enfasi fuq ir-reġjuni u s-setturi l-aktar affettwati;

---

[1] Kif imħabbar fl-istrateġija industrijali aġġornata, bħall-kostruzzjoni, l-industriji intensivi fl-enerġija, jew il-mobbiltà.

(b) tappoġġa t-titjib tal-adegwatezza, tal-konsistenza u tal-effettività tal-politiki ta' tranżizzjoni ġusta tal-Istati Membri, inkluż għall-aspetti tal-impjiegi, dawk soċjali u distributtivi li għandhom jiġu kkunsidrati fit-tfassil, fl-implimentazzjoni, fil-monitoraġġ u fil-valutazzjoni tal-pjanijiet nazzjonali u tal-istrateġiji fit-tul, possibbilment ukoll fil-kuntest tar-rieżami futur tar-Regolament (UE) 2018/1999 kif xieraq;

(c) tikkunsidra, fir-reviżjoni tar-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 651/2014[1] li ser issir fid-dawl tal-iskadenza tiegħu fi tmiem l-2023, jekk l-evidenza disponibbli tiġġustifikax li jiġu ffaċilitati r-regoli fir-rigward tal-għajnuna għall-aċċess tal-intrapriżi soċjali għall-finanzjament u fir-rigward tal-għajnuna għar-reklutaġġ ta' ħaddiema żvantaġġati jew żvantaġġati serjament;[2]

---

1 Ir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 651/2014 tas-17 ta' Ġunju 2014 li jiddikjara li ċerti kategoriji ta' għajnuna huma kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikoli 107 u 108 tat-Trattat (ĠU L 187, 26.6.2014, p. 1). ("ir-Regolament għall-Eżenzjoni Ġenerali Sħiħa")

2 F'konformità mal-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni tad-9 ta' Diċembru 2021 intitolata "Bini ta' ekonomija għas-servizz tan-nies: pjan ta' azzjoni għall-ekonomija soċjali".

(d) issaħħaħ il-bażi ta' data, b'mod partikolari billi taċċessa sorsi ta' data amministrattiva u, fejn rilevanti, data minn sħab soċjali, industriji, soċjetà ċivili[1], u stħarriġ dwar l-opinjoni pubblika, u taġġorna l-gwida metodoloġika għall-valutazzjoni tal-impatti fuq l-impjiegi, dawk soċjali u distributtivi ta' tranżizzjoni ġusta u politiki dwar il-klima u l-enerġija, inkluż b'perspettiva tal-ġeneru u fil-kuntest tas-Semestru Ewropew, kif xieraq; issaħħaħ ukoll l-għarfien u l-kejl ta' kunċetti ewlenin tal-ekonomija ekoloġika, b'mod partikolari ta' impjiegi "ekoloġiċi" u "sostenibbli" kif rilevanti, f'kooperazzjoni mill-qrib mal-Istati Membri u b'kont meħud tal-approċċi u l-proċessi fil-livelli kollha, anke sabiex tiġi antiċipata l-bidla fis-suq tax-xogħol u jiġu indirizzati b'mod ġenerali l-proċessi ta' ristrutturar li ser jeħtieġu politiki mmirati u effettivi ta' titjib tal-ħiliet u taħriġ mill-ġdid;

(e) ittejjeb, fejn rilevanti, l-analiżi regolari tagħha tal-monitoraġġ u tal-previżjoni dwar l-iżviluppi u r-riskji tal-faqar enerġetiku fl-Unjoni, inklużi l-aspetti soċjali u distributtivi, ukoll sabiex tinforma l-ħidma tal-Grupp ta' Koordinazzjoni dwar il-Faqar Enerġetiku u l-Konsumaturi Vulnerabbli u gruppi ta' esperti rilevanti oħra;

---

[1] Imwettqa f'konformità mal-leġiżlazzjoni tal-Unjoni dwar il-protezzjoni tad-data u l-aċċess għall-informazzjoni tas-settur pubbliku, bħar-Regolament (UE) 2016/679 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-27 ta' April 2016 dwar il-protezzjoni tal-persuni fiżiċi fir-rigward tal-ipproċessar ta' *data* personali u dwar il-moviment liberu ta' tali *data*, u li jħassar id-Direttiva 95/46/KE (Regolament Ġenerali dwar il-Protezzjoni tad-*Data*) (ĠU L 119 4.5.2016, p. 1) d-Direttiva (UE) 2019/1024 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Ġunju 2019 dwar *id-data* miftuħa u l-użu mill-ġdid tal-informazzjoni tas-settur pubbliku (ĠU L 172, 26.6.2019, p. 56).

(f) tiżviluppa ulterjorment ir-riċerka u ssaħħaħ l-evidenza dwar id-definizzjoni, il-monitoraġġ u l-evalwazzjoni tal-progress lejn il-provvediment ta' aċċess adegwat għal servizzi essenzjali, f'kollaborazzjoni mill-qrib mal-Istati Membri u b'kont meħud ta' approċċi nazzjonali, anke billi tiżviluppa l-kunċett ta' "faqar fit-trasport" jekk xieraq, b'mod partikolari fil-kuntest tat-tranżizzjoni ekoloġika lejn ekonomija sostenibbli ta' benesseri.

(g) tirrieżamina l-progress li jkun sar fl-implimentazzjoni ta' din ir-Rakkomandazzjoni kif xieraq fil-kuntest tas-sorveljanza multilaterali fis-Semestru Ewropew, inkluż fil-Kumitat tal-Impjiegi u l-Kumitat tal-Protezzjoni Soċjali f'kooperazzjoni ma' kumitati rilevanti oħra fl-oqsma ta' kompetenzi rispettivi tagħhom, b'mod partikolari l-Kumitat tal-Politika Ekonomika, filwaqt li jibnu fuq tabelli ta' valutazzjoni u oqfsa ta' monitoraġġ eżistenti, estiżi b'indikaturi addizzjonali fejn meħtieġ f'kooperazzjoni mill-qrib mal-Istati Membri; tikkunsidra l-gwida pprovduta f'din ir-Rakkomandazzjoni fir-rigward tar-Regolament (UE) 2018/1999, b'mod partikolari bħala parti mill-valutazzjonijiet tagħha matul l-aġġornament li ġej tan-NECPs fl-2023-2024.

Magħmul fi …,

Għall-Kunsill
Il-President